

AMERIKANSKI SLOVENEK

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo Družbe sv. Družine.

ŠTEVILKA 24.

JOLIET, ILLINOIS, 16. FEBRUARJA 1917

LETNIK XXVI

V zaščito ameriških pravic na morju.

Predsednik Wilson misli zopet iti pred kongres, in sicer prej, nego je nameraval.

POTOP AMERIŠKE LADJE "LAW"

Pesadka posvarjena po Avstriji in rešena. Slučaj "Law" brez posledic.

Washington, D. C., 12. feb. — Predsednik je zavrnil predlog za novo pogajanje z Nemčijo o kakem načinu za varstvo ameriških državljanov in ladij v novem podmorskem pasu. Kakor je državni tajnik naznanil danes popoldne, je sprejel od dr. Ritter, švicarskega poslanca, takšen predlog, ki pa ga je vezala berlinska vlada s pogojem, da se trgovinska zaprtja sovražne brezine ne sme prelomiti. Dr. Ritter je predložil ponudbo nemške vlade najprej ustmeno, pozneje na prošnjo državnega urada tudi pisмено.

Odgovor.

Odgovor predsednikov je podal g. Lansing v obliki kratke spomenice, v kateri je ugotovljena radovoljnost zavze vlade, pogajati se o "kakršnekoli vprašanju" z Nemčijo, bržko bo umaknjena blokadna odredba s dne 31. januarja in obnovljena obljuba, storjena v Sussex-noti glede vojskovanja s podmorskimi čolni. Kakor že včeraj poudarjeno, je nemška vlada s svojim predlogom samo nameravala, po možnosti zavarovati življenje in lastnino ameriških državljanov v nevarnem pasu.

Za trgovinske ladje.

Z zavrnitvijo tega predloga so stopili zopet v ospredje tudi načrti za oborožbo ameriških trgovinskih ladij. Pomorski urad je že ukrenil, dati brodatstvenim družbam, ki prosijo za to, na razpolaganje ne le potrebnih topov, marveč tudi topničarjev. Zadnji problem je težaven, kajti pojavilo se je vprašanje, ali se ne bi mogli tako oboroženi trgovinski parniki smatrati za vojne ladje. O tem vprašanju še ni odločitve.

Kongres in vojna.

Washington, D. C., 13. feb. — Če je bil potreben še nadaljnji dokaz za to, da bo kongres dvakrat preudaril stvar, preden se izreče za vojno napoved na Nemčijo, potem je bil dokaz podan danes v poslanski zbornici z enoglasnim sprejetjem sledečega popravka k predlogu o gradnji vojnih ladij:

"S tem se potrjuje kot politika Združenih Držav, v častno odvrnite vojne, poravnati mednarodne prepire posredovanjem ali potom razsodišču."

Pričakovati odpora.

Dejstvo, da je bil dostavek sprejet enoglasno in brez klicanja imen, more samo pomeniti, da bode predsednik

zašel ob znaten odpor, če pojde predaleč v svojih poskusih, pridobiti kongres za radikalne vojne odredbe.

Za danes o polnoči določeno odpo-tovanje dosedanjega nemškega poslanca je bilo vir iskrenega in globokega obžalovanja za njegove stotere washingtonske prijatelje. Kljub končnemu prelomu diplomatskih odnosov med Nemčijo in Združenimi Državami poznajo in uvažujejo težko nalogo, katero je znal grof Bernstorff rešiti s tako nenavadno spretnostjo, da se nra je posrečilo, izogniti se prejšnjemu prelomu.

Nemško stališče neizpremenjeno.

Berlin, 13. feb. (Čez London.) — Takaj popolnoma zanikajo, da je Nemčija z noto na Združene Države ali s kakim drugim sredstvom "prosilja za predloge v odvrnite dejanske vojne". Cesarska vlada ne dovoljuje, da se "v katerikoli krogih" pojavijo dvomi o stališču, katero je zavzela glede vojskovanja s podmorskimi čolni. Da bi hotela že izvajati program izpremeniti, o tem ni govora.

Kakor izjavljajo priročni tega dejstva v uradnih krogih, se sme vsak načrt nadaljnje izmene nit z Združenimi Državami zavrniti kot neosnovan in neverjeten.

Ameriška ladja pogreznjena.

Rim, 14. feb. — Kakor poročajo Stefanijevi agenturi iz Cagliarija, Sardinija, je bil ameriški škuner (ladja z dvema jaborama) "Lyman M. Law", ki je bil obložen s poljedelskimi stroji, že dne 12. februarja v Sredozemskem morju po nekem avstro-ogrskem podmorskem čolnu razdejan. Dvanajst mraz broječa posadka, med njimi osem Američanov, je bila izkrcana v Cagliari. Washington, D. C., 14. feb. — Po brzojavki, dospeli v državni urad, od ameriškega konzula Treadwaya v Rimu je bil škuner "Law" z bombo razstreljen in ne torpediran. Iz tega sklepajo, da je ladja prejela običajno svarilo. Podmorski čoln ni kazal zastave, a je bil po vsej priliki avstro-ogrski.

Kaj misli storiti Wilson.

Washington, D. C., 14. feb. — Vsled neprestano množičnih se dokazov za kršitev ameriških pravic od strani nemških podmorskih čolnov je nocoj videti možno, da pojde predsednik pred kongres in naprosi nadaljnjih pooblastil v zaščito ameriških človeških življenj in ameriške lastnine, preden pride do katastrofe, ki "bi pretresla vso deželo". Nobena znamenja pa ne kažejo na to, da je po mnenju g. Wilsona že prišel čas za tak korak, in na merodajnem mestu so zopet poudarjali, da "bo ravnal samo po korenitem poudarjenju".

Slučaj "Law".

Po uradnih poročilih o ameriškem

škunerju "Lyman M. Law", ki je bil pogreznjen v Sredozemskem morju po nekem avstro-ogrskem podmorskem čolnu, ni bila napetost preveč zvišana. Pač "smatrajo dejanje samoposebi za nezakonito", ali človeških žrtev ni bilo in ladja je bila po vsej priliki posvarjena. Slučaja niso smatrali primernim, pospešiti razvoj položaja.

Nad 47 milijard.

Amsterdam, 12. feb. — Danes iz Berlina dospela brzojavka pravi, da je bilo po vplačanju za 5. vojno posojilo podpisanih zneskov skupaj k vsem peterim posojilom prispevanih 47.200.000.000 marek. K tej vsoti so prispevale posojilnice 899.000.000 marek.

Pire v plamenih.

London, 13. feb. — Ogromen požar je obiskal velik del Pireja, grškega mesta z luko in zahteval veliko število človeških žrtev, tako pravi sčoti sem-kaj dospela Reuterjeva brzojavka. Za časa, ko je bila brzojavka odposlana, je požar besnel že več ur. Kljuboval je združenim gasilnim poskusom francoskih, angleških in italijanskih mornarjev.

Ogenj je nastal v neki tovarni za strelivo in se razširil z vetrovno hitrostjo.

Carranzov predlog.

Washington, D. C., 12. feb. — General Carranza se je obrnil v noti na Združene Države, Argentinijo, Brazilijo, Chile in vse ostale nevtralne dežele s prošnjo, dogovoriti se o skupni prepovedi za izvoz orožja, streliva in živil v evropske vojskujoče se dežele.

Ugodna prilika.

Washington, D. C., 13. feb. — Nekaj članov družin pribočnikov avstro-ogrškega poslanstva je sklenilo, odpotovati domov z grofom Bernstorffom in njegovim spremstvom.

Ameriški Nemci v Ameriko.

Philadelphia, Pa., 8. feb. — Dr. Hexamer je danes objavil sledeče naznailo:

"Nemškoameriška narodna zveza (Deutschamerikanischer Nationalbund), ki šteje kake tri milijone članov, je sprejela resolucijo, v kateri se prelom diplomatskih odnosov med Združenimi Državami in Nemčijo odobrava.

"Nadalje smo sklenili, dati naše usluge v slučaju vojne na razpolaganje vlad Združenih Držav. Pod predsednikom Wilsonom kot našim vrhovnim poveljnikom se bomo bojevali kot zvesti državljani, kakor so se bojevali ameriški Nemci v državljanski vojni pod Abrahamom Lincolnom za nadaljnji obstoj Unije.

"Organizirali bomo nemško-ameriške polke, če zajoje naborni boben, in pokažemo ameriškemu ljudstvu, s kakšnim patriotizmom odgovarjamo klicu 'Vstanite k orožju', če gre za obrambo naše zastave in dežele."

Nadalje se bavi naznanilo z drugimi določbami.

Avstrijci in Lahij se zopet sprijemajo.

Topniški dvoboji v Vipavski dolini. Cesarske patrole podjemajo uspešne sunke in napade.

NOVI BOJI ŽE TUDI DRUGOD.

Sneg kopni po evropskih bojiščih, ki bodo zopet okrvavljeni.

Laška fronta.

Berlin, 12. feb. (Brezlično v Sayville.) — Dunajski glavni stan je z dne 11. februarja izdal sledeče dnevno poročilo:

"V goriskem odseku, in sicer na več točkah, je prišlo do bojev za strelske jarke, osvojene po naših vojakih. Sovražni protisunek se je popolnoma izjalovil in 370 nadaljnjih ujetnikov je ostalo v naših rokah. Brambovski pešpolk št. 37 se je posebno odlikoval.

"Italijanski zrakoplovci so bombardirali Trst, ladjedelnico v Ročinju in vojaško bolnišnico v Opčini.

"Severno od Tolmina smo izvedli uspešen sunek in dovedli 42 laških ujetnikov. Sovražen napad proti našim postojankam ob Stilferskem sedlu je bil krvavo odbit."

Kaj poroča Cadorna.

Rim, 12. feb. — V Trentinu so bili zmerni topniški boji. Oddelki sovražnih ski-tekačev so se poskušali približati našim linijam na Pasubiu. Bili so odbiti in razgnani po nekaj dobro namerjenih streljih. V zgornjih dolinah Buta in Bele so bili neprestani topniški boji. Dosegli smo postajo Trbiž z našim ognjem.

V vodskem pasu je v soboto zvečer sovražni oddelki metal ročne granate in potem napadel. Bil je hitro odbit v hudem boju od moža do moža. Oddelki je bil zasledovan in decimiran po našem streljanju. Nekaj preživelcev je bilo ujetih.

Po brdih vzhodno od Gorice so se med nedeljo in sčoti vrstili napadi in protinapadi med silnim bombardiranjem. Povsod smo popolnoma obnovili naše linije in odbili sovražnika. Prizadehi smo mu resnih izgub in dobili v roke več nego 100 ujetnikov, med njimi nekaj častnikov.

Lahi v stiski.

Rim, 13. feb. (Čez London.) — Italijanski vojni urad je danes naznanil: "Ob trentinski fronti živahnješa topniška delavnost v Tonalski soteski, na zapadnih slemenih gore Zugna, v Lagarinski dolini, v zgornji Travignolski dolini in v Cordevolski dolini. V Arški dolini in ob goreni Coalbi, desno od Brente, so bili sovražni napadi odbiti. V zgornji Butski dolini je bilo topništvo delavno. Za Val Piccolom so naše baterije zažgale z izstrelki nekaj sovražnih kolib.

"Na Krasu je bilo proti našim postojankam na Višini 144 naperjeno osredotočeno sovražno streljanje z izdatnim in natančnim delom naših baterij takoj ustavljeno."

"Sovražni zrakoplovi so bombardirali Červinjan in nekatere kraje ob dolnji Soči. Tri ženske in en otrok so bili usmrčeni."

Bojna delavnost narašča.

Berlin, 14. feb. (Brezlično v Tuckerton.) — O dogodkih na laškem bojnem torišču obsega dnevno poročilo avstro-ogrškega vojnega vodstva z dne 13. feb. sledeče podatke:

"V Vipavski dolini je včeraj trajal živahen topniški boj. Italijani so porabili mnogo plinovitih granat. Sovražni sunki iz odseka Sv. Petra so bili odbiti.

"Južno od soteske Coalba dovedenih ujetnikov število je naraslo na tri častnike in 88 mož. Južno od Tonalskega prelaza je eden naših oddelkov napadel sovražno oporišče in ujel 23 mož."

Makedonska fronta.

Berlin, 12. feb. — Makedonska fronta: Ničesar novega ni izporočiti.

Berlin, 13. feb. — V kolenu reke Černa so včeraj naše čete po izdatni topniški pripravi napadle sovražno postojanko na griču vzhodno od Paralova. Vzele so jo z naskokom in tudi več taborišče za fronto. Naše izgube so bile majhne. Dva italijanska častnika in 90 mož smo ujeli. Uplenili smo tudi pet strojnih pušek in dve minski metalnici.

Pariz, 13. feb. — Vreme se je neko-

liko izboljšalo in podjetja so bila živahnješa. Topniški boji so bili ob Strumi in Vardaru. Med Černo in Presbajskim jezerom je bilo bombardiranje zlasti silno. Nemci so poskusili več nepričakovanih napadov, katere so odbili Italijani.

Rumunska fronta.

Berlin, 12. feb. — Fronta nadvojvode Jožefa: V gorah na obeh straneh Ojtuze in v nižavah reke Putne so bile pogostne praske med napadnimi oddelki.

Armada skupina feldmaršala von Mackensena: V okrožju Sereta so bili spopadi med prednjimi stražami. Ob dolnji Donavi so bili omejeni topniški boji.

Petrograd, 12. feb. — Rumunska fronta: Nič važnega se ni pripetilo.

Nobenih važnih dogodkov.

Berlin, 13. feb. — Fronta nadvojvode Jožefa: Južno od ceste Vale-Putna so naše čete vzele neko močno utrjeno oporišče z naskokom ter ujele 168 mož in uplenile tri strojne puške in več vojnih zalog.

Med Uzulsko in Putensko dolino so bili živahni topniški dvoboji in predstražni spopadi na mnogih točkah.

Fronta feldmaršala von Mackensena: Nobenih važnih razvojev ni bilo.

Ruska fronta.

Petrograd, 12. feb. — Zapadna (ruska) fronta: V okrožju Borovoj Klyn, severovzhodno od Smorgona, so naši skauti, neopaženi po sovražniku, prerezali njegove zobčastozične zamote, napadli njegove prednje straže in uplenili eno strojno puško.

Neka sovražna stotinja je v snežnem viharju napadla odsek severno od Kiselina (Volhinija), zaseden po dveh naših stotnjah. Na fronti ene stotnije je bil napad odbit, ali na levem krilu v odseku, zasedenem po drugi stotnji, se je sovražnik posrečilo prodreti v naše strelske jarke. S pomočjo sosedne stotnije je bil prepreden nazaj in naša postojanka obnovljena.

Južno od Haliča so štiri sovražne stotnije prekoračile Dnjestro po ledu in napadle naše straže. Vkljub močnemu pehotnemu in strážnemu streljanju se je sovražnik najprej posrečilo potisniti nazaj naše straže. S protinapadom je bil sovražnik prepreden in naše čete so zopet zasedle svojo prvotno postojanko.

V Karpatih sneži ponekod.

Nobenih važnih dogodkov.

Berlin, 13. feb. — Fronta princa Leopolda: Južno od Drisvjatskega jezera je nekaj napadnih oddelkov prodrlo v sovražno postojanko in se vrnilo z 90 ujetniki in eno strojno puško.

Zapadno od Lutska (Volhinija) so bili ruski sunki in minske eksplozije brez uspeha.

Petrograd, 13. feb. — Naši zrakoplovi so spustili štiri bombe na sovražno zrakoplovsko lopo v vasi Kobylnik, severno od Naroškega jezera. Sovražni zrakoplovi so spuščali bombe na postajo Pogorelec ob Aleksandrovi železnici.

Francoska fronta.

London, 12. feb. — Prodrli smo dalje sčoti severno od reke Anere, v sosedščini ceste Beaumont. Puisieux, kjer smo zasedli kakih 600 jrdov sovražnih okopov brez težave. Ujeli smo nekaj mož.

Pariz, 12. feb. — Ponekod so bili topniški boji, sicer je bil dan miren.

Berlin, 12. feb. — Vsi sovražni napadi tupatam so bili odbiti.

Nobenih važnih dogodkov.

Pariz, 13. feb. — Noč je bila primerna pokojna ob celi fronti. Močna nemška patrola je bila razgnana z izgubami po našem streljanju v odseku Aspach (Alzacija).

Berlin, 13. feb. — Med dnevom je bila bojna delavnost ob skoro celi fronti omejena vsled goste megle.

Denar iz Kanade.

New York, 13. feb. — Za trdko J. P. Morgan & Co. je dospelo iz Kanade \$25.000.000 v zlatu. To je prva velika denarna pošiljatev odondod izza pričetka januarja.

V krempljih zime in mraza.

New York, 13. feb. — Današnji dan je najmržlješi v New Yorku tekom zadnjih 3 let. Izza dne 13. feb. 1914 je padlo živo srebro prvkrat na ničlo. Za danes naznanjajo rastočo temperaturo.

Middleton, N. Y., 13. feb. — Živo srebro je padlo v raznih delih okraja Orange na 29 stopinj pod ničlo. Mnogo ljudi je mraz premagal.

40 pod ničlo.

Saratoga, N. Y., 12. feb. — V mnogih krajih države New York je kazalo živo srebro davi 40 stopinj pod ničlo.

Detroit, Mich., 12. feb. — Današnji dan je najmržlješi te zime, in pomanjkanje premoga je še bilo še občutnejše. Živo srebro je padlo na 12 stopinj pod ničlo. Iz predmestij poročajo 22 stopinj.

Pomanjkanje premoga.

Cleveland, O., 12. feb. — Živo srebro je kazalo davi 10 stopinj pod ničlo. To je bil izza dne 10. feb. 1883 najmržlješi dan.

Vsled hudega mraza je bil plinov tlak zmanjšan in tudi pomanjkanje premoga občutnejše.

Živi zgoreli.

Minneapolis, Minn., 12. feb. — Najmanj 13 oseb pogrešajo; kakor vse kaže, so storile smrt, se glasi kratko poročilo o požaru, ki je malo pred polnočjo upepelil Kenwood Hotel, Hennepin ave. in 12. cesta.

Ga. Lucille Squire je skočila iz 3. nadstropja in si razbila lobanjo, tako da je umrla med potjo v bolnišnico.

Mnogo hotelskih gostov je odneslo bolj ali manj nevarne opekline.

Zastopnik Mehike.

Washington, D. C., 12. feb. — Ignacio Bonilas, eden zastopnikov Carranzovih pri mehiško-ameriški konferenci je bil imenovan mehikiškim poslanecem v Združenih Državah.

Senat sprejel "suho" predlogo.

Springfield, Ill., 13. feb. — Z 31 proti 18 glasom je senat danes dopoldne sprejel nasvet zakona za "osušitev" države Illinois. Nasvet zakona gre v poslansko zbornico, kjer se bo izbojevala prava bitka za ali zoper prohibicijo. Nasvet zakona predpisuje referendum-glasovanje o tem vprašanju.

Listnica uredništva.

K. A. Omaha, Neb. Vaš odgovor na "Vprašanje" v 20. št. A. S. na prvi strani v četrti koloni spodaj ni "povo-ljen". Zdravi! — Odkritost, La Salle, Ill. Dotično vprašanje se ni glasilo: "Katoliški Slovenci v Ameriki, ali veste, kdo nosi sedaj zvonce molzne krave pri K. S. K. J.?", ampak takole: "Katoliški Slovenci v Ameriki, ali veste, kdo ima zdaj molzno kravo, ki nosi zvonce K. S. K. J.?", kar je nekaj čisto drugega; zato so tudi vsa Vaša izjava laživo utemeljena. Da rešite vprašanje, je morate prav preudariti. Poskusite še enkrat! In pišite večkrat! Na zdar!

DENAR V STARO DOMOVINO

posljemo skozi najzanesljivejše bančne zavode. Tam izplača denar c. kr. pošta.

Dokler ni vojna med Ameriko in Avstrijo napovedana se denar še vedno lahko pošlje po pošti, ker razmere so še nespremenjene. Izplačilo se včasih precej zamudi radi vojnih zaprek, vendar se denar končno izplača.

Mi garantiramo, da denar ne bo zgubljen.

Za pošiljatev večjih vsot in za hitrejšo izplačitev pošiljatev, je priporočati, da pošljete denar potom brezžičnega brzojava (Wireless). Za stroške brzojava pošljite \$4 za naslov. Če \$4 ne bo dovolj, bomo denar vseeno poslali takoj naprej in pisali pošiljateljnu, da pošlje še primanjkljaj.

Cene denarja se nepričakovano spreminjajo, in v takem slučaju pošljemo denar po ceni onega dne, ko smo ga prejeli, da ne trpimo občutne škode.

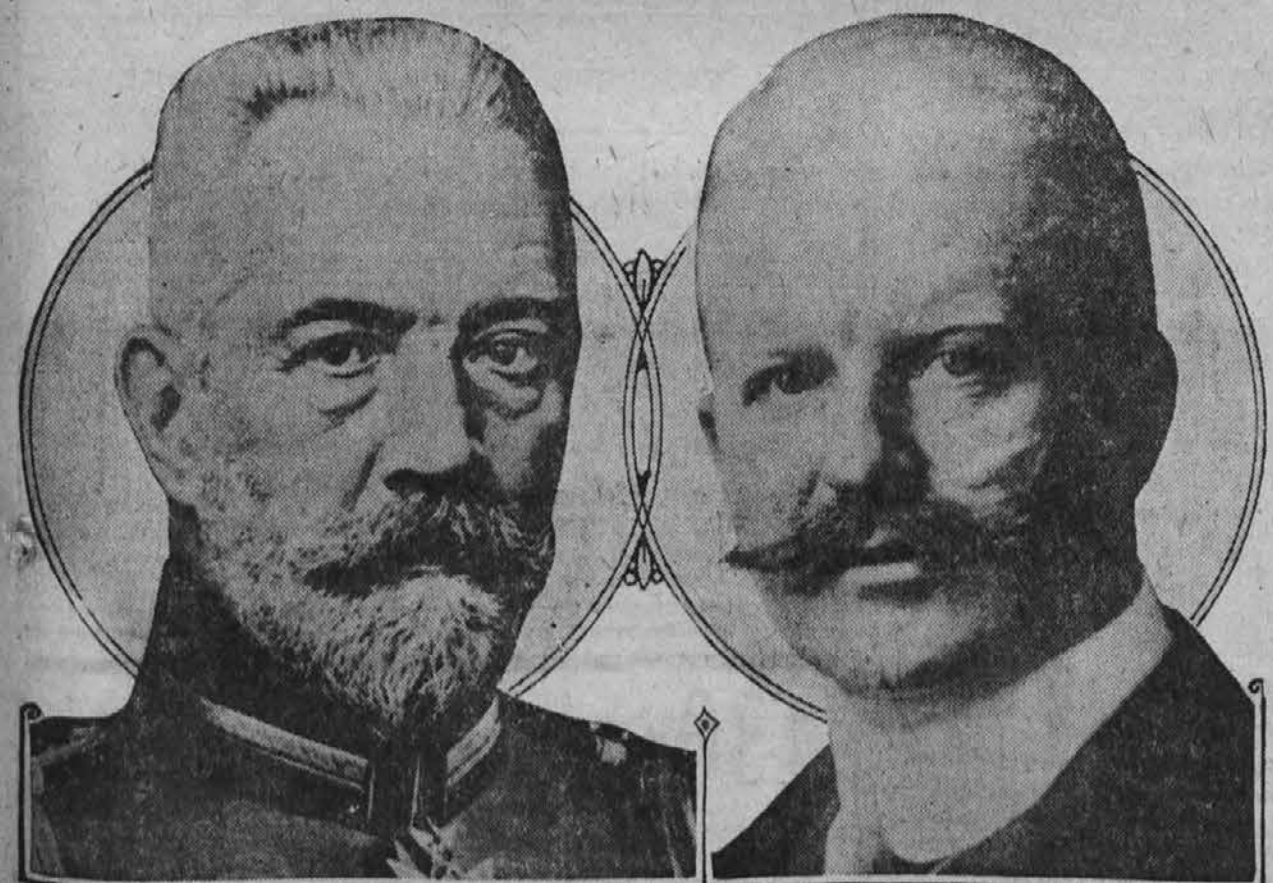
Danes pošljemo:

10 K za...	\$1.50	100 K za...	\$13.00
25 K za...	\$3.75	1000 K za...	\$129.00
50 K za...	\$7.00	5000 K za...	\$645.00

AMERIKANSKI SLOVENEK

bančni oddelek,

1006 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

BETHMANN-HOLLWEG IN DR. ZIMMERMANN, GLAVNA SVETOVAVCA NEMŠKEGA CESARJA.

Kancelar von Bethmann-Hollweg in dr. Alfred Zimmermann, nemški minister zunanjih stvari, ki sta glavna svetovavca nemškega cesarja Viljema. Ameriški poslanik Gerard, ki je bil ondan odpoklican iz Berlina in se nahaja sedaj v Švici med svojim potovanjem nazaj v Združene Države, je v svojem nedavnem govoru v Berlinu rekel, da sta ta dva moža tako dobra prijatelja Združenih Držav, da ne bo neprimerno med obema deželama, dokler ostaneta na vladi. Če se je g. Gerard pri tem malo urezal, nič ne de. Na sliki je videti kancelar von Bethmann-Hollweg na levi in dr. Zimmermann na desni.

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

Joliet, Ill., 14. feb. — Kam pa v nedeljo, ki bo pustna nedelja, popoldne ali zvečer? V Sternovo dvorano! Ali na ples? O ne! Pošten ples je tudi lepa reč, toda le za poskočne noge. Nekaj lepšega nego je ples bo prihodnjo nedeljo v Sternovi dvorani, namreč vesela gledališka igra, ki bo enako zanimala mlade in stare naše ljudi. To bo igra "V kolaradskih gorah", ki jo je priredil Rev. John Plaznik po angleškem izvirniku. Ta igra bo privraku uprizorjena na našem odru v Jolietu in potem pa še drugje, kakor čujemo; kajti slovenske gledališke igre so priljubljene po vseh slovenskih naselbinah v Ameriki, kar je prav in hvale vredno, in za igro "V kolaradskih gorah" se že oglašajo prosilci iz drugih mest.

Kakor znano, uprizori igro "V kolaradskih gorah" društvo sv. Cecilije št. 12 D. S. D., ki stopa s tem v vrsto tistih naših časti in pohvale vrednih društev, katera goje tudi slovensko dramsko umetnost in tako pomagajo obdelovati njivo naše amerikansko-slovenske kulture.

"V kolaradskih gorah" je igrokaz v treh dejanjih in nastopajo v njem sledeče osebe: — Jakob Potokar, gorski župnik (g. John N. Pasdertz); — Karol, šerif, njegov brat (g. Martin Rakar); — Jože, najmlajši brat (g. Frank Russ); — Gregor Medved, čredar (g. Jos. Rogina); — Marica, slovenska cvetka (gđ. Theresa Nemanich); — Bernardka, mestna deklica (gđ. Anna Legan); — Lenčka, kuharica (gđ. Anna Mutz); — Rozamunda, renčarjeva hči (gđ. Anna Zoran).

Program ali spored bo sledeči: 1. Pesem "Rudeči Sarafan", pojo članice društva sv. Cecilije; piano, gđ. Elizabeth Stefanich. 2. Prvo dejanje igre "V kolaradskih gorah". 3. Angleška pesem "Glow-Worm", pojo članice društva sv. Cecilije; piano, gospodična Margaret Nemanich. 4. Drugo dejanje igre. 5. Govor, Rev. John Plaznik. 6. Tretje dejanje igre. Med odmori igrajo na piano gospodične: Elizabeth Stefanich, Margaret Nemanich, Mary Stefanich in Mary Stonich. Na violino igra g. George Stonich ob spremljevanju na piano gđ. Mary Stonich. Petje pod vodstvom gospe Anne Nemanich, soproge g. Antona Nemanich.

Začetek točno ob 3. uri popoldne in ob polni 8. uri zvečer. Cena sedežem: 50c in 25c.

K vsebini igre omenjamo samo sledeče: Dejanje se vrši v sedanosti nekje v kolaradskih gorah. Tam župnikuje č. g. Jakob Potokar, ki je prišel iz stare domovine pred dvema letoma z Marico, slovensko cvetko, in je obenem pripeljal s seboj Bernardko, mestno deklico, katero je našel na cesti v New Yorku že napol mrtvo in jo vzel za svojo. Njegov mlajši brat Karol in najmlajši brat Jože pa bivata v dotični naselbini že 20 let. Karol je zdaj šerif. Jože bi moral po želji svoje umrle matere vzeti Marico za ženo. Toda Jože rajši gleda Rozamundo, renčarjevo hčer, in Marica pa tajno ljubi šerifa Karola. Rozamunda je domišljavo dekle, in ko ji Jože razodene svojo ljubezen, mu ona reče, da mora imeti cel zaklad in storiti kaj posebnega, če jo hoče dobiti. Da oboje doseže, se Jože pridruži banditu Crowleyu in njegovi tolpi. Kako se potem ta zapletena komedija razplete tako, da je konec za vse vesel; kako najde tudi čredar Gregor Medved svojo izvoljenko v kuharici Lenčki; kako uspešno posreduje g. župnik na vse strani; vse to tvori vsebino vesele igre "V kolaradskih gorah".

— G. John Barbich, iz 1303 Vine St., je dobil iz stare domovine pismo, ki poroča, da je v Metliki št. 219 umrla njegova teta Marija Barbič, samska, v starosti 86 let. Zapuščena nečakinja Ano, a v Jolietu nečaka Josipa in Johna Barbich. — Nadalje se mu poroča, da vlada na Kranjskem silna draginja. Voz drv stane 40 kron, parčevljen 30 kron. — Poroča, da je umrla tanj okoli 30 let stari Radočel Jerab, sin znanega slikarja v Metliki.

— G. John Polmin iz Clement ceste se nahaja že en teden v bolnišnici sv. Jožefa, kjer je bil operiran na slepiču. Poročajo, da kmalu okreva.

— G. Frank Grom, stavbni mojster, se je pred dobrim mesecem preselil iz Aurore v Joliet, kjer stanuje na 1506 North Broadway. Tu je dobil že štiri naročila za gradnjo hiš. G. Grom se je učil stavbarstva v Ljubljani, v Gradcu in na Dunaju ter je napravil državni izpit. Pred vojno je prišel v Ameriko. Opozorjamo za njegov oglas v Am. Sl.

— G. George Malovrh, mnogoletni organist naše cerkve sv. Jožefa, nas v kratkem zapusti in se preseli v Cleveland, O., kjer študira njegov sin Michael za advokata. Kakor čujemo, odpotuje g. Malovrh prihodnji tork zarana. Več o tem še izporočimo.

— Nadškofov poziv. Opozorjamo naše čitatelje (zlasti v državi Illinois) na pismo pod naslovom "Nadškofov poziv" na 4. strani te št., katero je napisal čikaški nadškof Mundelein in ki je bilo prečitano zadnjo nedeljo v vseh cerkvah čikaške škofije.

— "Ali ste tudi Vi pesnik?" Tako se bomo začeli kmalu pozdravljati namesto "Dobro dan" ali "How do you do". Kajti slovenskih pesnikov je kakor peska tudi že v Ameriki, o čemur se lahko večkrat prepričajo tudi čitatelji našega lista. Seveda ne moremo pričakovati od naših pesnikov dovršenih umotvorov, kajti "rožice poezije" ne cveto na vsakem neobdelanem polju. Vendar pa je lep pojav, da se dobi tudi v Dolariki toliko naših ljudi, ki ljubijo verzje in tudi sami "pesni-kujejo". Danes vam spodaj predstavljamo dva znana moža, ki sta za predpust zajahala Pegaza in zabrenkala na svoje strune. Če so te nekoliko razglašene, nič ne de. Samo poslušajte in potem ploskajte, če vas veseli; veselilo pa bo na vsak način naša stihotvorca iz Calumeta in La Salle. Next?

Crested Butte, Colo. — Dne 6. februarja je nemila smrt obiskala Martina Težak in vzela mi iz naše sredine nam najbolj priljubljeno hčerko Anico v devetem letu njene mladosti in prevajeno s svetimi zakramenti za umirajočo.

Tem potom se prav srčno zahvaljujem vsem znancom in prijateljem v Crested Butte, Colo., ker so nas obiskali v času njene bolezni in nam prikočili v pomoč. In ravno tako se zahvaljujem vsem, kateri so darovali tako lepe vence in vsem tistim, ki so jo spremenili k zadnjemu počitku in ji izkazali zadnjo čast.

Naj v miru počiva in lahka ji bodi zemljica!

Zaljubljeni ostali: Martin in Ana Težak, starši; Mary, Franciška in Johana, sestre.

Martin Težak.

Eveleth, Minn., 8. febr. — To pa to, kaj takega pa še ni bilo kmalu na Evelethu. Bil sem že večkrat na Range in sem bil že tudi pri raznih zabavah navzoč, pa tako se še nisem nikoli kratkočasil, kakor zadnjič dne 14. jan. na Evelethu. Pač častititi moram Evelethčanom, da se jim je vse tako izvrstno posrečilo. Največ je pač pripomogel k temu, kakor sem izvedel od tamkajšnjih rojakov, domači, od vseh faranov zelo spoštovani g. župnik Anton Leskovic, ki je poleg mnogih svojih stanovskih opravil, vendar v prav kratkem času naučil tukajšnje otročiče razne igrice in pesmice, ki so vsem navzočim zelo ugajale.

Pozdrav na navzoče je govorila šolarška deklica tako lepo v slovenskem jeziku, da so bili poslušalci vidno gignjeni. So pa bile tudi besede pozdrava zelo pomenljive. Ta pozdrav bi se pač naj ohranil natisnjen v listih.

Tudi dve igrici so igrali otroci tako lepo in dovršeno, in v tako lepi slovenščini, da smo se kar čudili, kako je mogoče vse to doseči pri otrocih, ki so tukaj rojeni in v angleških šolah vzgojeni. Starši morate pač biti hvaležni Vašemu g. župniku za veliki trud, ki ga je gotovo imel pri učenju. In kako lepo in navdušeno so deklice popemale razne pesmi in lepem maternem jeziku! Vsakdo se je pač spominjal, ko je slišal pesmico, onih presrečnih časov, ko je še kot mladi šolarček popeval jednake pesmi tam v dragem, sedaj tako nesrečnem starem kraju. Globok utis je napravila pesmica "Tam za laškim gričem". Naše misli so poletale tja v domači kraj na bojna polja in naše srce je zaplakalo v žalosti.

Ugajali so tudi mladi vojaki, ki so prikorakali na oder, polni ponosa, da bodo prej ali slej v resnici branili domovino. Izrazili so svojo navdušenost v svojej koračnici "Mi smo vojaki"...., ki so jo iz koračnega sreca zapeli. Opravljeni so bili prav po vojaško, rudede čake, lesene puške in lesene, britke meče. Vse je zelo ugajalo občinstvu in priznalnega ploskanja ni bilo ne konca ne kraja.

Pa tudi igra "Mutasti muzikant", ki so jo igrali odrasli igralci, je bila brez vsakega večjega pogrška prav lepo uprizorjena. Videlo se je, da so se igralci veliko potrudili z učenjem, ker so imeli vse svoje vloge v polnej oblasti. Igra, sama na sebi jako šaljiva, je žela vsestranskega smeha med gledalci.

Da, lep je bil večer 14. jan., kateri ostane gotovo vsem Evelethčanom še dolgo v prijetnem spominu. Zeleti je le, da se kaj takega še večkrat priredi, posebno pa, da otroci zopet in zopet igrajo, kajti ni pač lepšega, kakor poslušati tukaj rojene otroke in vzgojene v angleških šolah, igrati v ljubem, maternem jeziku. To gane, to seže v srce!

Zato pa Evelethčani, pojdite svojemu g. župniku radi na roke in radi puščajte otroke k igram, kajti ravno tu

je še edina prilika, da se Vaši otroci vsaj nekaj naučijo slovenščine, o čemur se pa učijo ljubiti in spoštovati mili materni jezik. Kolikor poznam g. župnika že iz druge fare, sem prepričan, da bo še tudi zanj precej rad trudil na dramskiem polju, želim vam le, da bi se kmalu ustanovilo v Evelethu stalno dramski in pevsko društvo, katerega bi Evelethčani še davno morali imeti. Zato pa zdaj Evelethčani na noge, delujte na to, zdaj bo lahko šlo, ker imate v g. župniku pomoč!

Želim slišati pri svojem naslednjem obisku lepe cerkvene pesmi v mešanem zboru v prostornej, lepej slovenski cerkvi, pa slišati tudi mile narodne popevke med ulogami iger. To bo lepo, zato pa, korajža velja, fantje in dekleta, pa tudi možje in žene, ki imate grla čista, le skupaj, pa bo šlo!

Potovalec.

La Salle, Ill. — Vabilo na "Fair" ali semenj v prid Slov. cerkve sv. Roka v La Salle, Ill., ki se bo pričel v nedeljo 18. februarja t. l. ob 4. uri popoldne v Mat. Kompozitivni prostorih I. Str. 1003. La Salle, Ill. in zaključil dne 20. februarja v tork ob 11. uri zvečer z razdelitvijo nagrad tekmovalkam.

Kratkočasa in poštene zabave hode kar "na tone".

Posebno bodi omenjeno:

Slov. kat. dramski in pevski društvo "Slovenija" hode vprizorilo v nedeljo 18. februarja in v ponedeljek 19. februarja ob 8. uri zvečer veseligrado: "Blaga duša" in komični prizor "Kmet in avtomat". Igrati sta izredno smešni in zabavni. Vsak se bo moral smejeti prav od srca — hočeš, nečeš — moraš! Kdor bi pa ostal resen, ne bo na škodi, dobil bo namreč za "premijsko" buteljko "Sampanjca", najnovejšo marko: J. E. Sih.

Nekaj izvanrednega hode tudi "Ribji lov". Ribe bomo lovili kar na suhem, vsakdo, kdor bo hotel, jih bo ujel z lahko to in — s trnkami. Vse tri dni se bode vršilo igranje na kolesih za pečene kokoši in druge dobrote, srečkanje za razna dragocena darila, dražbanje za obleke itd.

Godba bo igrala neutrudno "harmonične in bobneče" komade za ples, vmes se pa bode oglašal dične "Slovenije" pevski zbor. Kakor se za naše moderne in z mrzlično hitrostjo napredujoče čase spodobijo, bode poleg "šaljivih pošte" deloval na "fair-u" tudi Brezlični brzojav, donajoč vsem in vsakemu udeležencu novice iz zakopov na semenskem torišču.

Prigrizek in pijača vsakovrstna in najboljša!

Slovenici in Slovenke iz La Salle in sosednih mest, uljudno ste povabljeni! Pridite 18., 19. in 20. febr. na naš semenj!

Odbor.

KEDAJ SPET PRIDEŠ?

(John Grsieh, C., M.)

Ko danes se poslavljamo od tebe, čas predpustni, še enkrat zdaj te vprašamo: Kedaj spet prideš?

Zakaj od nas bežiš tako? Kaj biti pri nas ti ni ljubo, ker preveč dolgočasni smo, da nam tak brz uideš?

Ti ni povsede pesem naša, ker pretožno se oglašaj. Ali glasovi niso zbrani, da več nočeš biti z nami?

Je morda kdo s teboj se šalil in te v nevednosti razžalil, da nas hočeš zapustiti? Ali misliš se vrniti?

"Kaj neki tu naj še ostajam in z vami dolgi čas prodajam! V deželo grem, kjer bomo peli, veselo svate bomo imeli.

"A vprašam vas: zakaj želite me razaj? Ko enkrat odidem, po kaj nazaj naj pridem?"

"Pa prišel bom. In to bo smeha, ko videl bom, da samec zdeha in ude stare si ogreva z glavo sivo.

Videl bom, kako samica čaka, da bo pepelnica prihodnja njena tovaršica. Tedaj bom tudi jaz vas vprašal: Kedaj spet pridem?"

ČASU PRIMERNA PESEM.

(Zložil Dolinski, La Salle, Ill.)

Ko pomlad zopet bo zelena, narava bode prebujena; cvetlice bodo spet cvetele, ptičke v gaju žvrgolele; vsako bitje se oživi na pomlad krasno mili.

Kmet vesel prične orati, grudo svojo obdelovati; znoj na čelu mu rosi, zadovoljen vendar le živi; sinovi, hčere vsi so zdravi, pri delu trudopolnem zbrani.

V gorah vse je oživljeno: ljudje lepo prepevajo,

tam rezači, tam koljači, vsi predragi po domači, poleg dela burke uganjajo, kdo zameril bi jim to!

Ko dan zatone v polmrazu in netopir frči po zraku, orodje vsi odložijo, še malo vinca popijjo, se veseli ino zdravi, valovi gorja jim nepoznani.

Po holmcih cerkvice posejane bele so jim tolažba in veselje. Tu so Boga stvarnika molili, milosti in dobrot prosili; zvonovi mlo so jim peli, kot njih želje bi umeli.

Dan za dnem minol je srečno, leto za letom prešlo je v večno; ljudstvo dobro je bilo, verno, le tu in tam maloverno; priprosto je bilo njih življenje, nepoznano jim sveta vrvenje.

Tako, bratje, bilo je nekdanj... Al' o groza, kaj je pa sedaj? Človek na svetu, krona stvarstva, Bog dopustil mu je gospodarstva; pristo voljo mu podelil, zlorabiti mu jo ni omenil.

Postal si, človek, hušji od divje zveri, morijo strašno si pričel! Lev leva ne umori, tiger tigru ne izpije krvi; Le ti, o človek, hušji od zveri, te ne plaši bratov svojih kri.

Leti dve in pol sta že minoli v preteklost strašno sta zginoli; al' kaj bratov teče še v potokih, na komando vragov, pohotnih; čredo za čredo kot živali ženo jih v smrt grozno — kanibali.

Ali je čudež, ali kaj je to, da milijoni v smrt grejo: ne za narod, ne za vero, ne za se, življenje jim žrtvujejo! Kdo krotkejši je od njih, ki moč imajo v rokah svojih?

Ko pomlad zopet bo zelena, zemlja s cvetkami posajena, življenja istega več ne bo, ko je vse veselo nekdanj bilo. Tuge, žalosti, britkosti bo mesto veselja in radosti.

Kje je oče, mož? Kje je sin? Plače mati, žena; nam preti pogin! Kdo zemljo bo oral? Kdo seme bo sejal? Kdo vinograd bo obdelal? Kdo nam kruha bo pridelal?

Sirote zapuščene čakamo, čakamo... Ali nikdar več vas nazaj ne bo? Premnogi so že pokopani na poljanah bojnih v grob prerani. Drugi pa še čakajo, čakajo — smrti... Zakaj domov se ne vrnajo?

Prišli hojo nekateri, telesno, dušno napol umorjeni; Ta nima roke, drugi nog, usmili se jih večni Bog! Sami tega niso krivi, da preveč so ubogljivi.

Cesarji, kralji, vi vsaki taki, strahopetni vi ste junaki! Človeštvo vas zavrglo bo, morije grozne več ne bo! Zemljani vendar smo si bratje, zakaj strupili življenje nam bi gadje?!

On, ki nam je dal življenja, ni naročil nam morenja. Sin Njegov je kri premlil za rod človeški — neumrljiv; ljubezen, bratstvo je oznanjal, zlobo, sovraštvo je preganjal.

In ti, o človek, v zlatih tronih, ki črv si v zemeljskih stvorih, se predržeš rod svoj moriti in Boga se protiviti? Tudi ti ne uideš smrti, za te strašni: Pred sodnika stopil bodeš — plašni!

"OH CET" NA GORENJSKEM.

Na Gorenjskem imajo preprosti ljudje razne običaje in navade, ki se jih verno drži rod za rod. Ene teh originalnih navad je tudi "gorenjska ohcet". Neka gospa me je opozorila, naj grem ter se sama prepričam, kako se vrši pristna "gorenjska ohcet". Ker se mi je zdela ta ohcet zame nekaj ne navadnega, sklenila sem napisati jo na papir.

Hiša, kjer je nevesta doma, mora biti skrbno očiščena in pospravljena; miza je pogrnjena z belim prtom, na mizi pa vino in "fanci" (to so nekaki pustni krofi, samo veliko večji). Ko se bliža ura ženinevega prihoda, se nevesta skriva v drugo sobo, domači pa posedajo okrog mize ter čakajo svate. Vrata zaklenejo in vsa okna zastrjo; samo ona ne, za katerim je miza pripravljena. Poprej pa osemijo grdo kako drugo žensko v vasi; na glavo ji postavljajo klobuk, obraz pa zakrijejo; ogrnjena je tudi z starimi capami in čaka v sosednji sobi ženina — ta je prva nevesta. Ko prihajajo svate, vzamejo domači kvarte v roke ter jih mečejo po mizi kakor bi v resnici igrali. Pred vrata stopi prvi "starešina", to je priča, ter trka na vrata. Nobeden mu ne odgovori. Potem pa kliče: "No, odprite, kaj še spitate, saj je že pozno, glej jih, no!" Nobenega odgo-

vora. Sedaj pa začno ropotati vsi, eni na okna, drugi na vrata, medtem pa govoriti vsi vprek: "Kvartopirci v hiši! To ni poštena hiša! Ja, kdo pa ste? Odprite hitro, no!" Domači pa odgovorjajo: "Proč, vi ste ravbarji, ste nam že včeraj dosti vzeli (ker so peljali balo), vas ne poznamo!" — in kvartopirci naprej. Od okna do vrat, pa obratno, — to se vrši včasih cele pol ure. Nazadnje pa pravi starešina: "No, tak odprite v imenu Boga očeta, Sina in svetega Duha!" Notri odgovorijo: "Amen" in odprejo. — Prvi stopi ženini, sede za mizo in čaka neveste. Za tem prisedejo drugi. Starešina vstane, gre v sosednjo sobo in pripelje našemu prvo nevesto. Ona sede k njemu, a on se je brani. Ona ga poljublja in poljublja, a on se mora odkupiti s tem, da da — kakor je premožnejši — 2 ali 5 kron, ali celo zlat kronski denar; potem jej še ponudi čašo z vinom, sede in odkupljen je. Za tem pripelje zopet starešina drugo izmed domačih ter vpraša ženina: "Je li ta prava?" A on odgovori: "Ne!" Zadržjo pa pripelje pravo nevesto. Ženin jej da roko in jo poljubi. S tem je prvi uradni del končan. Potem se še malo okrepčajo in se nato — če se poroka vrši v drugi vasi — odpeljejo z vozovi. Včasih jih je do 24! Pred hišo pa je zbranega mnogo domačega občinstva pa otrok. Gostje jim mečejo "fancle" in ponujajo piti. Klobuke si vsi odličijo s suhim razbarvanimi cveticami, harmonika zaigra, fantje ukajo, da se razlega delec — da leč, in oddrdrajo. Nevesta navadno joče — kar pa kmalu mine. Za njimi se kriči in kliče nazaj prva nevesta — a ženin jo več ne sliši. Vsaka poroka se vrši z mašo ob 10. uri, potem pa je gostija v ženini hiši. Ko stopi nevesta v novi dom, jej napije starešina;

potem trčita z ženinom — sedaj možem — ter se znova poljubljata. Za tem pozdravom začneja pojedina, ki traja 1—2 ali celo več dni. — (Iz "Gorenjca".)

Ohranite dobro ime.

Plemeniti smoter je, pridobiti dobro ime, a mnogo plemenitejše je, ohraniti isto. Slučaji zlorabe in varanja ugodnega javnega mnenja so prepogostni v naših dneh. Toda pomnite: Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino ne bo nikdar razočaralo svojih prijateljev. Radi tega je naval hvaljeznih pisem neprestan. iČtajte sledeče: "Haw-

selton Station, Youngstown, O. Trpeli sem vsled bolečin v želodcu 23 let. Potrošil sem mnogo denarja brez uspeha. Tako sem oslabil, da sem bil blizu smrti in videti je bilo, da ni nobene pomoči zame. Potem je neki lekar rekel: Uživajte Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino. Sledil sem njegovemu nasvetu, in kmalu se je moje stanje izboljšalo, kakor bi bil zopet rojen na ta svet, in sedaj sem zdrav. Naj vsako stori isto. Iz dna svojega sreca Vas zahvaljujem za vse to. Jacob Novovel." Nikar sprejeti cenih ponaredb! Cena \$1.00. V lekarnah. Triner's Liniment ima isto

izbornno ime, ker je neprekosljiv za revmatizem, nevralgijo, izvinke, ozeblino itd. Cena 25 in 50c v lekarnah, po pošti 35 in 60c. Jos. Triner, Mfg. Chemist, 1333-1339 S. Ashland ave., Chicago. — Adv.

Čudovitosti v carstvu živali.

V londonskem zverinjaku kažejo bernhardinsko psico, ki doji dva mlada levca in dva mlada tigrička. Pes, ki hrani divje mačke, je pač izredna pojava.

Severov Almanah za Slovence

za leto 1917 je sedaj gotov. Vprašajte vašega lekarnarja zanj, dobite ga za stanj. Ako ga on nima, pišite nam.

Kašelj

je navadno eden najbolj nadežnih pojavov vnetja sapnika, krčevite daviče in influence. Da ustavite ta kašelj in da splošno odpomorete bolezn, vživajte

Severa's Gothard Oil

(Severovo Gothardsko Olje) je domači liniment za omejitve bolečin, ki nastanejo vsled prehlada, revmatizma in vnetja. Cena: 25 in 50 centov.

SEVERA'S BALSAM FOR LUNGS

(SEVEROV BALZAM ZA PLJUČA).

Otroci, kakor tudi odrasli smejo uživati to zdravilo, da celo najmanjši otroci bodo popolnoma deležni njegove dobrote. Rabite je proti kašlju, prehladu, hripavosti, pri ne-difterično bolnem vratu, proti bronhialnem kašlju, krčevitem kašlju in kašlju sploh, kakor tudi pri influenci.

Cena: 25 in 50 centov.

Vprašajte za Severova Zdravila v vaši lekarni. Izognite se ponaredb, s tem i da vedno zahtevate pristna Severova zdravila. Ako jih ne morete dobiti v vaši lekarni, jih naročite naravnost od

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

A. Nemanich, St.

A. Nemanich, Jr.

Chicago Phone 2575

A. Nemanich & Son

BANK

Real Estate Insurance Loans Renting

V lastnem domu 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Sprejemamo vloge in jih obrestujemo po

3%

in jamčimo absolutno varnost.

Kupujemo in prodajamo zemljišča v mestu in na deželi.

Zavarujemo hiše in pohištva proti ognju, nevihti (tornado) ali drugimi poškodbami.

Kupujemo in prodajamo, ali posojujemo denar na Steel Stocks.

Pošiljamo denar na vse kraje sveta po dnevnem kurzu.

Posojujemo denar na zemljišča in hiše.

Izvršujemo terjatve in posluujemo kot administratorji, varuhi, konzervatorji ter v vseh enakih zadevah.

— STRANI OBSEGA —

430 Veliki Slovensko-Angleški Tolmač

prirejen za slovenski narod na podlagi drugih mojih slovensko-angleških knjig za priučenje ANGLEŠČINE BREZ UČITELJA. Vsebinska knjige je: Slov.-Angl. Slovnica, Vsakdanji razgovori, Angleška pisava, Spisovanje pisem, Kako se postane državljan poleg največjega Slov.-Angl. in Angl.-Slov. Slovarja.

Mnogobrojna pohvalna pisma od rojakov širom Amerike dokazujejo, da je to edina knjiga brez katere ne bi smel biti nobeden naseljenec. Cena knjige v platnu trdo vezane je \$2.00, ter se dobi pri:

V. J. KUBELKA, 533 W. 145 St., New York, N. Y.

GORJE RUSU, AKO BI BILO TEH
IZMUČENIH OBRAZOV DOVOLJ.

(Iz "Slovenca".)

Tako piše Mihael Jeriha, bivši načelnik Orla na Prežganju, svojemu prijatelju in nasledniku Josipu Galetu na Ravnembrdu pri Litiji. Jeriha služi sedaj na bojišču pri 7. top. polku. Njegova pisma z bojišča so tako lepa in zanimiva, da jih priobčujemo v celoti.

I.

Dne 19. januarja 1915.

Dragi prijatelj!

Čudno, kaj vse na svetu pride na človeka... Nekaj časa živi dobro, je v miru, ali kar naenkrat pride in mine vse prijazno življenje in nastopi samo trpljenje. Tako je tudi z menoj; dobro mi je bilo, dokler sem bil v domačem kraju, nisem vedel, kaj je hudo. Bil sem v miru, imel sem mnogo prijateljev in lepo smo se imeli včasih ob nedeljah, kar Ti, Joško, še boljše veš, kot jaz. Naenkrat je pa potegnil v naše lepo življenje vihar usode in razkropil vse! —

Vidiš, Joško, take in enake misli mi hodijo najprej po glavi, in sicer vselej, kadar se spomnim na svoj dom. Vem tudi, da mora tako biti in udam se v usodo. Tolažim se z mislijo, da bo vse enkrat minilo. Ni bogve kako tolažiljiva ta misel, ali nekaj je tel. — Vem, da bi, Joško, kakor si mi tudi pisal, rad zvedel, kako se kaj imamo tukaj. Vsega seveda Ti ne morem popisati, kajti to pride zame pretežavno. Vendar sem Ti pa pripravil vseskozi poslati kaj malega. Seveda, veliko je tudi odvisno od tega, ker ne pridejo vsa pisma v domovino; jaz na primer sem Ti že večkrat pisal, pa, kakor razvidim iz Tvojega pisanja, si prejel samo eno karto. — Vojsko, to vem, da si vsak predstavlja za nekaj hudega, pa vendar si nobeden ne more predstavljati, kaj je vojaka. Ne morem reči, da smo ravno sedaj, ko Ti to pišem, v takem položaju, ampak preje smo bili. Ne da bi jaz sam sebe hvalil, ali pred mojimi očmi so se vršili prizori, da sem občudoval druge, kaj so vse storili. Srečal sem večkrat trope infanterije, in na teh obrazih je bilo najvišje zarišano trpljenje. Šli so tiho, tako da ako bi ne delale puške in lopate ropota, bi mislil, da gre en sam mož. Život malo sklonjen, glavo nagnjeno naprej, izpod čepice se je zdaj pa zdaj prikazala kaplja miznega potu, roki ena na puškinem jermenu, drugi pa ostro visi ob telesu, obraz veselo, a od potu. In tako gredo brez pravih misli naprej, magari tudi v smrt, kar se velikokrat zgodi! Ko sem nekdanj v takem položaju srečal enega izmed fantov iz naše fare, ni čudno, da ga skoro nisem poznal; seveda, kako je on zame mislil, tega ne vem. Pozdravila sva se tako srčno, da se še nikdar v svojem življenju nisem z nobenim tako srčno, da si preje nisva bila najboljša prijatelja. Šel je počasi naprej, gledal sem nekaj časa za njim in v glavo so mi stopile misli, ali ga bodem še kdaj videl? Mogoče, in lažje mi je bilo! Vprašal sem ga: "Kako Ti gre?" in odgovor se je glasil kakor po navadi: "Hudo je!" — Pridelje blizu sovražnika, stegneno svoja telesa na povelje na tla in skopljeno si vsak svoj, rekel bi, grob. Tukaj uživajo mraz, kljubujejo vsem naravnim silam, in to se ponavlja dan za dnevom, brez nehanja. In gorje Rusu, da bi bilo teh izmučenih obrazov dovolj... Srčno bodi, Joško, pozdravljen, in kadar bodem dobil kake misli, Ti bodem zopet pisal. Pozdravljam vse še ostale brate Orla kot njih brat M. Jeriha.

II.

Dne 11. februarja 1915.

Dragi mi Josip!

Danes, ko se nahajam pod zemljo, to je v zakopih, imam nekaj več časa, da Ti lahko pišem. Lahko si sam predstavljaš, kakšno stanovanje imamo napravljeno. Skoraj vsa naša hiša je pod zemljo, le za polovico je gleda iz zemlje. Če pridemo na kraj, da ni vode, se sploh popolnoma zakopljemo pod zemljo. Za streho je seveda tudi zemlja ali nepremojljivo platno; večji del pa imamo za pol metra na debelo zemlje, da se nam ni toliko bati sovražnih krogel. Notri denemo malo slame, seveda če jo moremo še dobiti, in tako je pripravljeno naše stanovanje, dokler se zopet ne prestavimo. Koliko takih "dekung" smo že naredili, se seveda ne morem več spomniti. Seveda je to za nas posebno sedaj v zimskem času brezpogojno potrebno, kajti v zemlji je bolj toplo in tudi sovražne krogle ne morejo tako hitro do nas. Tako torej stanujemo in tega smo se že tako privadili, da se počutimo skoro tako, kakor v vojašnici. Vojaku, ki šele sedaj pride v boj, se seveda to malo čudno zdi, da moremo tako živeti, ali jaz sem se pa tega že popolnoma privadil. In tako obstreljuje sovražnik nas in mi sovražnika. Odvisno je samo od tega, kateri katerega boljše vidi. Ako naš poveljnik sovražnika boljše vidi, kje da stoji, potem kmalu plešejo sovražni topovi po zraku. Seveda, če ga ne vidi, ga je težje prijeti na pravem mestu. Minoli mesec smo imeli nekaj časa mir, ali sedaj se je pa začelo zopet

pravo bojno življenje. Topovi malega in velikega kalibra pojejo svojo mrtvaško pesem dan in noč. Res je, da je kak dan malo bolj miren, ali drugi dan se ponovi še z večjo silo. Samo ob sebi se razume, da tudi Rus odgovarja, kolikor je mogoče in usilje na nas granate in šrapnele, toda ne pomaga mu veliko, ker ga mi takoj preženemo nazaj, oziroma uženemo v "dekunge".

Nekoga večera smo dobili povelje, da moramo iti z dvema topovima prav v bližino sovražnika, da če bi poizkusil udreti v našo bojno črto, ga napademo s kartačami in mu zabranimo pot po cesti. Postavili smo topa na cesto tako, da so cevi molele posevno v drugo stran, kjer je bil precej strmovit hrib. Mraz je bilo, da so pokale žile, grobna tišina je vladala vse na okoli. Samo včasih se je kaj premaknilo gori ob robu gozda, in če sem bolj natančno pogledal, sem spoznal, da je straža. Nobeden, ki bi prišel v to tišino, bi ne mislil, da tu ležijo in čakajo boja tisoči. Gledal sem in si mislil, koliko jih bode, ki jutri ne bodo več živi, ki jih smrt pokosi, še predno solnce vzhaja. — Tako smo, ne da bi bilo kaj novega, čakali skoro celo noč. Proti jutru pa nas poveljnik naenkrat k sebi pokliče in nam veli, da se sedaj Rusi pripravljajo za naskok. Povedali so nam tudi vsa pravila, kaj imamo narediti v slučaju, da bi bile naše čete nazaj vržene. Komaj smo se malo pripravili, že smo zaslišali z desnega krila klice: "Hura!" in vedelismo, da imajo Rusi naskok. Pred nami je pa ostal sovražnik popolnoma miren. Na desni strani je ležal precej visok hrib in tam nam je branil, da nismo mogli streljati. Zato smo čakali samo na čas, če bi sovražnik po jarku poizkusil.

Torej imel sem dovolj časa, da sem opazoval, kako se boj izteče. Takoj se je videlo, da ima sovražnik namen vzeti našim zakope na višini. Bili so pa tukaj sami naši slovenski fantje 27. domobranskega polka, in kar je glavno, imeli smo dober teren in lega sveje bila ugodna, tako da je moral sovražnik napadati po planem navzgor. Čeli polki Rusov so se pognali navzgor z groznim vrščem, da se je pretresalo ozračje, a besede se niso razumele, kaj vse so klicali. Toda v naših zakopih je pa vladal popoln mir. Mislim sem si sam pri sebi: "Pa ne da bi se kar brez boja podali?" Toda naenkrat se je čez cel rob hriba pokazala ognjena črta in hlasten krik je sledil temu. Tedaj so pa tudi naši fantje zaglajali grozen "hura", da se je zemlja stresla in slišalo se ni nič več. Ropot, pokanje strojnih pušk, eksploziviranje šrapnelov je presegalo vse drugo. Dobrih dvajset minut je vladal ta grozni boj, kakor vselej pri naskoku. In zavladala je polna tišina: Sovražnik se je moral popolnoma razbit umakniti nazaj v svoje nasipe, če je sploh kaj živih prišlo nazaj. Kakor vem, je Rus tla naskok jako drago plačal. Naši so ga počakali, da je prišel popolnoma na cilj, kakor so otvorili ogenj iz strojnih pušk in salve; na tisoče Rusov je palo. Naše izgube so bile jako male, ker sovražnik sploh ni prišel do nasipov, ampak se je preje obrnil in bil o tem skoraj popolnoma uničen. Mi smo dobili takoj povelje, da se vrnemo nazaj v naše nasipe in smo bili žalostni, da nismo mogli našim fantom pomagati.

Dragi Joško, veliko takih zgodb bi vedel napisati ali mi ne gre nič kaj gladko izpod rok taka roba. Bodi srčno pozdravljen! Na zdar!

III.

Dne 21. februarja 1915.

Ljubi moj Joško!

Prosim Te, da mi sporočiš, če premeš vsa moja pisma, kajti tukaj pri nas ni nič zanesljiva pošta. — Odkar sem Ti zadnjič pisal, smo še vedno na enem in istem mestu. Tako dolgo se nismo še držali na nobeni fronti, da bi se nikamor ne umaknili, kakor tukaj. Vse poskušnje, kar jih je sovražnik izvršil, da bi nas vrget nazaj, so se mu izjavile. In še vselej je tak poskus drago plačal. Kajti, naše pozicije so jako izvrstne in sovražniku je pot tako zaprta, da se na noben način ne more priplaziti skozi. Teren leži tako, da ima naša pehota zasedene vse najvišje vrhove, ki zapirajo ceste. Artiljerija je pa po zaslugi naših izvrstnih častnikov tako dobro skrita, da ji sovražnik na noben način ne more do živga. Vključ temu pa naši častniki natančno vidijo sovražno artiljerijo in jim takorekoč naravnost v obraz streljamo. Seveda to sovražnika strašno jezijo in nas po večkrat napade z jako silovitimi streljanjem, ne da bi nam napravil najmanjšo škodo, ker strelja za cel kilometer v stran. Seveda pošilja salve, da se vzdiguje cele oblake prsti kvišku in gorje nam, da bi bili ondi. Naša pehota je pa tudi vse hvale vredna, da tako junaško drži nazaj sovražnika vključ veliki premoči. Kakor sem že preje omenil, ima naša infanterija zasedene visoke gore in tako jim sovražnik ne more drugače škodovati, kakor da bi jih pregnal z naskokom; to je že tudi parkrat poskušil, a jako krvavo plačal. Naši imajo namreč ob vrhovju hribov napeljene ostre žice in zato sovražnik pri naskoku ne more drugače naprej, kakor da s škarjami prereže žico. Preden pa je sovražnik začel to delo izvrševati, so naše stroj-

ne puške posekale do zadnjega in sovražnik se je moral s strašnimi izgubami vrniti nazaj v svoje nasipe. Sedaj pa sovražne čete že nekaj dni sem ne poskušajo več, da bi prodrale in zopet popihati, odkoder so prišli. Kajti to je očitno, da Rusi gori v tem gorju trpe veliko lakoto, kar so mi tudi pravili ujeti Rusi, ker so ceste, po katerih morajo Rusi dovažati živež, v jako slabem stanju; preje, dokler je bil sneg, je že še bilo, ker so na sankah vozili, ali sedaj se je pa vse otajalo in je blato tako, da gazijo vozovi do pest po blatu. Cesta, ki jo imajo sovražniki sedaj za seboj mi je dobro znana, sem hodil po njej že stiri krat. Vključ temu se pa naši vojaki ravno v sedanjem času ne morejo pritoževati, da bi trpeli lakoto. Ko sem bil pred par dnevi ponoči z dvema topoma v infanterijski bojni črti, so mi fantje sami pravili: "Kruha imamo toliko, da ga ne moremo pojesti." In tudi hrane nimajo slabe, kakor imamo sedaj tudi mi že toliko jesti, da nam ni treba lakote trpeti. —

To še želim, da bi sovražnika zapodili nazaj, odkoder je prišel in da bi se potem vrnil domov kot zmagovalci! Da ne bi morali žalovati, da je zastoj tekla kri za domovino.

Z Bogom, dragi mi Joško, bodi srčno pozdravljen. In Bog daj, da bi se še kdaj videla!

IV.

Dne 26. februarja 1915.

Ljubi prijatelj!

Razložil Ti bom nekoliko, kakšno bojevanje ali kakšni boji se sedaj vrše tukaj. Podnevu je skoraj vedno vse mirno. V vsej bližnji okolici ni videti ni enega vojaka. Samo včasih vidiš kako gre po polju kak posamezen vojak. S skrbnim obrazom je vedno obrnjen v tla; če ga opazuješ, se Ti zdi, da je nekaj izgubil. Kmalu pa spoznaš, da je to telefonist in da preiskuje telefonsko žico, kje je pretkana. Po velikem trudu slednjič najde, kje je žica pokvarjena, hitro jo pritrji skupaj in se vrne k svojemu aparatu. Vse drugače je pa, ko se zmrči in napoči noč. Joveku, ki bi oddale gledal te prizore, bi se zdeli lepi. Preje prazna cesta, se je sedaj naenkrat napolnila s tremi in kuhinjami, ki dovažajo po 1½ ure daleč jed vojakom v nasipe. Podnevu ni bilo mogoče po cesti, ker bi sovražnik takoj opazil in začel streljati. Zato se mora dovažati vse ponoči. Včasih je še toliko časa mir, da vojaki mirno zavžijejo svoje košilo, dostikrat pa tudi ne. — V ospredju stoji hribi tako, da je pogled popolnoma zaprt v ospredje. Ti hribi so zaraščeni z bukovjem in borovjem. — Naenkrat se po teh gozdovih začne veličasten blesk, kakor da bi gorelo vse obzorje. Včasih se pa vzdigne ven iz gošče v zrak kakor zvezda repatica, razsvetljevalna raketa, katere spuščajo naše predstraže, da morejo videti, če se ni mogoče sovražnik vzdignil iz zakopov in se ne pripravlja na napad. Naenkrat pa grobno tišino, ki vlada vse naokoli, preseka grom pušk, iz katerih naši in sovražniki streljajo v salvah. Tedaj je naenkrat ves prejšnji mir prekinjen. Puške grme, zrazen jim pomagajo strojne puške, da je ni niti ene sekunde brez strela. V ozadju pa v svojem nizkem basu začno grmeti topovi malega in velikega kalibra, in vse ozračje je napolnjeno z enim samim gromom. Sovražne in naše obzorje v eni sami razsvetlavi. To trpi kako dobro uro, vedno in vedno postaja hujše... Žvižg krogl iz topov je tolik, da se ozračje trese od grozne brzine, s katero leže smrtonosne krogle. Počasi pa zopet vse skupaj začne pojenjavati, kakor godba, katere je začla za goro in odnese glasove pošlalu. Najprvo odjenjajo puške. Samo tam in tam še poča kak posamezen strel in počasi se teh zmanjka. Potem pa tudi topovi počasi odjenjajo. Samo tam in tam v kakem jarku še poča kak poljski top ali se kaka havbica odreže na sovražnikov strel s svojim rezkim strelom, da se zemlja stresne na okoli. In tako je čez dobro polldrugeto uro zopet vse mirno, kakor je bilo prej. Napad, katerega je mislil izvesti sovražnik, je odbit. Čez nekaj časa prinese enega ali drugega vojaka po cesti, ki leži mirno v nosilih, mogoče smrtno zadet, in tragedija je za eno noč končana. In čez eno uro zopet vse moštvo, razen straže, mirno spi, bolj sladko kakor naši ljudje kardarkoli doma.

Srčno bodi pozdravljen, moj dragi prijatelj! Bodite srečni vsi skupaj doma. Na vsako pismo prosim, da mi odpíšeš, da bodem vedel, če vse premeš!

Mihael Jeriha.

KAKO SO VOJAKI SLOVENSKEGA
87. PEŠPOLKA UPLENILI
RUSKI AVTOMOBIL.

Narednik 87. pešpolka, ki se je prvič ranjen s severnega bojišča, je pripovedoval naslednji dogodek: Bilo je pri P. S svojim vojem sem ležal vkopani v bližini ceste, ki sem jo imel snaziti. Naša pozicija je bila precej izpostavljena, precej daleč spredaj; bili smo takorekoč osamljeni. Treba nam je bilo paziti na vse mogoče načine, da bi nas ne presenetil sovražnik, zlasti pa ne kak večji kosaški oddelek, ki so se navadno prikazovali, kakor bi

jih izkopal iz tal, potem pa zopet izginili, kakor bi jih bila vzela kavra. Ležali smo torej vkopani tik ceste in čakali. Kar naenkrat se zasliši iz daljave karakteristično drdranje avtomobila. Vedel sem, da se nahajajo tudi naše čete nekako v oni smeri, odkoder je prihajal hrup, a vendar se mi je zdelo skoraj neverjetno, da bi mogel prihajati od tamkaj naš avtomobil, ko je bilo vendar ozemlje pred našimi zasedeno po sovražniku, a mimo nas ni bilo našega avtomobila, ki bi bil vozil tjakaj, odkoder je prihajal sedaj ropot. — Najbrž bo avtomobil ruski, — sem si mislil, a gotov seveda nisem bil. Zato je bilo treba še tem večje opreznosti, kajti gorje meni, ako bi dal ustaviti avtomobil ali ga celo obstreljevati, če bi bil avtomobil — naš. Pripravil pa sem hitro vse, kar se mi je zdelo potrebno. Strelsko črto sem po obeh straneh ceste še nekoliko raztegnil v nasprotno smer od one, iz katere je prihajal avtomobil, ki ni vozil ravno preveč hitro. Fantje s puško v roki so čakali le mojega povelja, da skočijo pokoncu in naperijo puške na avtomobil. Sam sem se nahajal nekoliko v sredi strelske črte, ker sem preudaril, da se mora avtomobil ustaviti nekako tamkaj. V tem je avtomobil pridrl čez prav blizu. Bil je oddaljen le še kakih trideset korakov od prvega mojega moža. Tedaj sem zaklical:

— Pokoncu!

Skočil sem tudi sam pokoncu, v desni sabji, v levi revolver. Pogledal sem okrog sebe, in videl, kako je bila strelska črta raztegnjena na dolgost nad 100 korakov, in fantje so držali puške namerjene na avtomobil, ki je takoj zmanjšal hitrost, a v tem že dospel do strelske črte. V istem trenutku je počil v avtomobilu strel. Sedaj sem vedel, da imam pred seboj sovražni avtomobil, in zaklical sem:

— Stoj!

V avtomobilu sta bili poleg soferja še dve osebi, zaviti v plašče, in eden teh je ustrelil. Videci, da so naperjene nanje puške vsega mojega voja, so izprevideli, da jim je nemogoče dalje, in tudi ni mogoče več nazaj, kajti v trenutku, ko bi bil avtomobil hotel obrniti ali polihetati dalje, bi bilo začelo pokati. Kazalo jim torej ni drugega, nego "roke kvišku." In to sta tudi storila ona dva zadaj, in ko se avtomobil ustavil popolnoma, tudi sofer.

Vsi trije so bili moji ujetniki. Dva sta bila ruska častnika. Ukazal sem jima, naj izstopita, kar sta tudi nemudoma storila, kakor tudi sofer. Razorožili smo jih in potem odpremili z avtomobilom vred k bližnjemu našemu poveljstvu, bi ležje.

SLIKE IZ VOJNE.

Slovenski junaki pripovedujejo zanimive prizore z bojišča. Z veseljem in radostjo jih mora poslušati vsakdo, ker odseva iz njihovih besed le navdušenje, blago srce in vneto domoljubno mišljenje. Vsak ranjenec si želi, da bi hitro okreval in se podal zopet na bojišče. Z občudovanjem opazuješ ta cvet mladega junaštva. Dasiravno se nekateri hudo ranjeni, da kakoj hodijo, se vendar veseli zbirajo ter zblijajo celo šale o nasprotnikih. Kmečki sin iz Loke, okoliške občine Mozirje, R., je bil ranjen na nogi v bitki pri Krasniku. Pripovedoval je, da sta šla od doma oba sinova, eden pešec, drugi topničar. Pred nekim mestom v Galiciji sta se ločila. Videl sem ga tukaj zadnjič, sedaj ne vem, kje da je. Podala sva si roke s kratkim slovesom: Zdravo brat! Z Bogom! — Ležali smo tik pred ruski četami. Rusi ne znajo streljati; to smo že mi drugi ptici. Gotovo sem postrelil 30 Rusov; toliko sem vsaj videl, da jih je bilo dobro zadetih. Padali so kakor muhe; pa kaj ko jih je nastopalo na novo kakor listja in trave. Ruskih krogel se ni ne bojimo, toda nevarni so šrapneli. Mislim, da bom kmalu okreval in odidem zopet na bojišče; marsikaterega Rusu imam še na "piki". Potem pa red padem za domovino. — Iz Luč v Savinjski dolini je ranjeni vojak dostavil med pripovedovanjem celo hudomušno opazko nasproti orožniku: Pogledaj, poprej sem se enkrat stebel in gnali ste me v kajho. A sedaj je pa čisto drugače. Tako sem streljal Ruse, da so kar cepali, pa sem bil za to še pohvaljen. Da bi le hitro ozdravel in šel zopet nad Ruse!

Čistoča na Japonskem.

Dvakrat na leto se izvršuje na Japonskem splošno čiščenje vseh hiš in sicer pod nadzorstvom policije. Sanitarni uradniki in sluga hodijo od hiše do hiše, da se prepričajo, ali je vse očiščeno ter da poslopja desinficirajo in razkužijo. Vse pohižje znesejo na plano ter ga razkužijo, vlada postopa najstrožje. Kopljejo se Japonci vsak dan. Tudi pri nas se snazi in čisti po hišah pred velikimi prazniki, zlasti o božiču in pred veliko nočjo. Toda so kraji, kjer bi morala tudi policija siloma primorati ljudi, da osnažijo svoje hiše in da se umivajo večkrat!

FRANK GRUM & COMPANY
stavbeniki in kontraktorji.
1506 N. Broadway Joliet, Illinois.
Chicago Phone 1706-R.

Sprejemamo vse vrste stavbinske posle, bodisi pri manjših ali večjih podjetjih ali posameznikih.
Podpisani sem tehnično izučeni stavbenik. Izdelal sem šole na Dunaju in Gradcu ter izdelal državni izpit v Ljubljani, kjer sem sedem let posloval kot stavbinski mojster mesta Ljubljane.
Na željo izdelam načrte, kakoršne kdo želi.
FRANK GRUM.

Pozor, Rojaki

Svojim znancom in prijateljem naznanjam, da sem otvoril svojo

novo gostilno

kjer boste vedno najbolj postreženi z najboljšo domačo in importirano pi-jako in dišečimi smodkami.

John Horvath

N. W. Phone.

Corner N. Chicago in Jackson Sts.,
JOLIET, ILL.

Chicago tel. 3399. N. W. tel. 1257

Louis Wise

200 Jackson Street JOLIET, ILL

gostilničar

VINO, ŽGANJE IN SMODKE.

Sobe v najem in Lunch Room.

VALENTIN FAJNIK, JR.
BILLIARD PARLOR

Tržim fine smodke in vse vrste duhan.

DOBRODOŠLI!

402 MOEN AVE., ROCKDALE, ILL

Tajnik društva sv. Družine v Rockdalu. Kdor hoče pristopiti naj se zgłosi pri meni.

Prodajem vse vrste URE in
ZLATNINO.

Primeni
dobite vsako
reč 20 odst
ceneje kot
karkoli drug-
je. Prodajem
samo jamče-
no blago.
Popravljam
vse vrste
amerikanske
in starokraj-
ske ure in
zlatnino za
vsko delo
jamčim.

SLOVENCIN HRVATI po celi Ameriki.
Ako rabite dobro Uro ali drugo reč, pišite meni kaj bi radi pa vam pošljem cenno. Vsaka reč vas košta 20 odst ceneje, kot bi plačali drugje.

JOS. SPOLARICH

901 N. Hickory St. JOLIET, ILL.

JOSIP KLEPEC

Javni Notar K z 10let. skušnjjo

izdeluje vse pravno in poslovnojavne listine za vse slovence. Če vam koga plačajo garnitura; če potrebujete oirok certifikat za delo; če imate kako drugo stvar za urediti tukaj ali v stari domovini se obrnite na mene 1000 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Antonija Rifel

izkušana in diplomirana

BABICA

907 N. Hickory St. Joliet.
Chicago Phone 1617-W

Joliet Steam Dye House

Profesional Cleaners and Dyers
STRAKA & CO.
Office and Works, 642-644 Cass
Chicago Phone 4444, N. W. 483

JOSEPH ZUPANCIC

Stara slovenska gostilna

1121 E. S. Grand Ave., Springfield, Ill.

Bell Phone 7899.

Točim fino Anheuser & Busch St. Louis pivo, domače vino in žganje ter dišeče smodke. Vsi rojaki dobrodošli!

Slovencom in Hrvatom

naznanjujemo, da izdelujemo in prodajamo fine cigare:

Lutra 10c

Minikin 5c Mike's Best 5c

Michael Kochevar,

Chicago, Phone 1689-L

Northwestern Phone 809

1208 N. Scott St. JOLIET, ILL.

Vaše obleke pošljite gladiti in čistiti k
ROYAL CLEANERS AND DYERS
604 Collins St., Joliet — Chi. tel. 2588.
I. BERZAK & CO.

Dopoljemo na dom v zavrtku brez vsake gube.

The Will County

National
Bank

of Joliet, Illinois.

Prejema raznovrstne denarne vloge
ter pošilja denar na vse dele sveta.

Kapital in preostanek \$300,000.00

C. E. WILSON, predsednik

Dr. J. W. FOLK, podpredsednik

HENRY WEBER, kašir.

Mi hocomo tvoj denar
ti hočeš naš les

Če boš kupoval od nas, ti bomo vselej postregli z najnižjimi tržnimi cenami. Mi imamo v zalogi vsakovrstnega lesa.

Za stavbo hiš in poslopij mehki in trdi les, lath, cederne stebre, desk in šingline vsake vrste.

Naš prostor je na Desplaines ulici blizu novega kanala.

Predno kupiš LUMBER, oglasi se pri nas in ogled si našo zalogo! Mi bomo zadovoljili in ti prihranili denar.

W. J. LYONS

Naš office in Lumber Yard na voglu
DES PLAINES IN CLINTON STS.

Dr. Richter's
Pain Expeller

zoper revmatizem in trganje bolečine in otrpnost členkov in mišic.

Pravo zdravilo je v zavoju, kakoršnega vidite na sliki.

Zavrnite vsak zavoj, ki ni zapечат s Anhor Trade Mark.

25c in 50c vsake lekarnah ali pa pošljite ponj naravnost na

F. Ad. Richter & Co.

74-80 Washington Street
New York.

Garnsey, Wood & Lennon

ADVOKATI.

Joliet National Bank Bldg.

Oba tel. 891.

JOLIET, ILL.

John Grahek

...Gostilničar...

Točim vedno sveže pivo, fino kaffi, fomijsko vino, dobro žganje in tržim najboljše smodke.

Prodajam tudi trdi in mehki premaz.

TELEFON 7612.

1012 N. Broadway JOLIET, ILL.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba Inkrp. l. 1899.

v lastnem domu, 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois.

Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:

Za Združene države na leto.....\$2.00
Za Združene države za pol leta.....\$1.00
Za Evropo na leto.....\$3.00
Za Evropo za pol leta.....\$1.50
Za Evropo za četrt leta.....\$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljke naj se pošiljajo na:

AMERIKANSKI SLOVENC
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznani POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENC
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.

Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

18. feb.	Nedelja	Simeon; Flavijan
19. "	Ponedeljek	Konrad; Viktor.
20. "	Torek	Eleuterij; Evhar.
21. "	Sreda	Pepelnica.
22. "	Četrtek	Stol sv. Pet. v A.
23. "	Petek	Severina.
24. "	Sobota	Mateja.

TRETJA PREDPELNIČNA NEDELJA.

Karkoli boš zavezal na zemlji, bo zavezano tudi v nebesih.
Mat. XVII., 18.

Kdor je bil razžaljen ali oškodovan, ima pravico zahtevati zadoščenje, nekaj, s čimer se storjeno razžaljenje ali škoda zopet popravi. Tako delo se imenuje zadoščenje.

Bog, Vsemogočni, je gotovo razžaljen z grehom. Tisti, ki ga razžali, je človek. Vsak greh je razžaljenje. Predno je Bog odpustil greh, je zahteval popolno zadoščenje, katero bi popolnoma zadoštilo Božjemu razžaljenju. Ker pa ni bilo stvarstva ne na zemlji, ne v nebesih, katero bi moglo zadoštili Božji pravici, je Bog sin sam postal človek in vzel nase človeško slabost in greh, da zadosti namesto nas.

Kristus je popolnoma zadostil za naše grehe. Človek pa mora sam pokazati, da je pripravljen zadostiti za svoje grehe, če bi mogel. Mladenci se je hudo pregrešil zoper kralja, svojega gospodarja. Njegov oče prosi kralja na kolenuh, naj mu odpusti. Kar se sme pričakovati od sina, da se vrže poleg svojega očeta in prosi z njim. Kako more gospodar sinu odpustiti zavoljo očeta, če sin tega ne mara. Kristus je popolnoma zadostil za naše grehe. Iz njegovih ran prihaja moč zakramenta sv. pokore. Sami pa moramo biti pripravljeni zadostiti za svoje grehe, kolikor moremo.

Pokora se naloži pri spovedi, da zadošimo za častne kazni, katere smo zaslužili z grehom. Večna kazen za greh je odpustitve z grehom. Vsakega grehu pa sledi tudi častna kazen, ali rukaj na svetu, ali pa v vica. Vendar, če Bog odpusti večjo kazen, zakaj bi se manjše ne? Če je kdo k smrti obsojen in se ga pomilosti, zakaj ga pa še zapro potem in ne kar izpuste? Častna kazen nadomesti večno kazen. Kralj David je hudo grešil z vsmorom in prešestvom, toda poboljšal se je in obžaloval svoj greh. Prorok Božji mu je rekel: Bog ti je odvzel tvoj greh, vendar pa bo gotovo vmrli otrok, ki ti je rojen. Izguba otroka je bila častna kazen za greh. Mojez ni trdno verjel Gospodovim besedam. Bog mu je greh odpustil, vendar je moral prejeti vsmor, da ni prišel v obljubljeni deželo. Gotovo je toraj, da ni častna kazen

vedno odpuščen; zato duhovnik naloži spovedancu pokoro.

Pokora ni samo kazen, ampak tudi pomočnik poboljšanju. Pokora ne obstoji vedno v molitvi, ampak tudi v dobrih delih. Post je najboljša pokora za nezmerne, miloščina za skopuhe.

Duhovnik si ne prilastuje pravice, katere bi ne imel. Da naloži pokoro, je njegova dolžnost. Naš Božji Učenik je rekel: Karkoli boš razvezal na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih; bo zavezano tudi v nebesih. Če te besede le kaj pomenijo, imajo v sebi moč in pravico, naložiti pokoro. Zavezati se pravi prikrajšati prostost, zavezati koga z dolžnostjo. Karkoli boš zavezal na zemlji, bo zavezano tudi v nebesih. Karkoli se nam naloži po namestnikih apostolov, velja ravno tako, kakor če bi nam bil Bog sam naložil. Vsi verjamejo, da ima duhovnik moč in oblast odpustiti grehe; verjeti moramo tudi, da ima oblast naložiti pokoro, ker ima oblast zavezati in odvezati.

Tudi če bi ne bilo v sv. pismu tako jasno povedano, da ima duhovnik oblast naložiti pokoro, bi vendar morali reči, da ima to oblast. Cerkev je izvrševala to dolžnost v svojih prvih časih in sicer z veliko večjo strogostjo. V prvih časih krščanstva so morali delati javno pokoro za očitne grehe. Za tiste, ki so delali javno pokoro, je bil določen poseben kraj pred cerkvijo in zunaj cerkve. Dandanes je pokora nekaj skrivnega. Spovedanec nima prilike, da bi povedal, kaj je dobil za pokoro, spovednik pa ne sme povedati. V prejšnjih časih, ko so delali javno pokoro, so jo morali opraviti, predno so dobili odvezo. Pokora je bila v prejšnjih časih zelo huda. Pokora, kakor se nalaga dandanes, se komaj imenuje pokora. V starih časih se je nalagala pokora za deset, petnajst ali dvajset let in celo za celo življenje ni bilo nič nenavadnega. Spovedniku ni bilo dovoljeno, da bi bil naložil kakoršnokoli pokoro. Moral je določiti pokoro, kakoršna je določevala posebna knjiga, kjer je bila pokora zapisana za posamezne grehe.

Božja pravičnost je ostala ravnoista. Ljudje greše sedaj, kakor kdaj prej. Ohladila pa se je njihova gorečnost. Cerkev se boji, da bi veliko ljudi nikoli ne prišlo k spovedi, če bi se jim naložila ostra pokora. Boljše je, da grešnik dobi vsaj odpustitve grehov, četudi mu ostane nekaj častne kazni.

Spovednik ima pravico naložiti pokoro; dolžnost spovedanca pa je, da jo opravi, če noče storiti v gotovih slučajih smrtnega greha. Če bi kdo sklenil, predno dobi odvezo, da ne bo opravil pokore, tak človek bi opravil svojo spoved božjergopno, ker bi manjkalo ene izmed peterih stvari, brez katerih ni spovedi. Če ima kdo namen opraviti naloženo pokoro, pa jo pozneje opusti po lastni krivdi ali jo odloži za precejšen čas, stori smrten greh, če je bila pokora naložena za smrtne grehe.

Ker je pokora tako majhna in v nikakem razmerju z našimi grehi, zato je dobro, da si človek sam, prostovoljno naloži kako pokoro, kakor post, molitev, posebno pa še molk. Skušati je treba vse voljno sprejeti, kar nam Bog pošlje. Pokora je toraj trojna: Tista, katero pošlje Bog; to mora vsak sprejeti; vprašanje je samo, kako jo sprejmemo. Pokora, katero naloži spovednik; to smo pod grehom dolžni opraviti. Pokora, katero si sami naložimo; ta je najbolj zaslužna, ker si jo prostovoljno naložimo zavoljo gorečnosti za čast Božjo in želje, da zadošimo za grehe. Čim lažje pokoro naloži cerkev, tem več si jo mora naložiti grešnik, da zadosti Božji pravičnosti.

Vsi verujemo, da se nam pri spovedi odpuste grehi in večna kazen za grehe in deloma tudi častna kazen. Pri spovedi se nam naloži pokora, da si izbršimo ostanek častne kazni. Če prav še tako natančno opravimo svojo pokoro, vendar nam še nekaj častne kazni ostane, veliko ali malo, to ve samo Bog.

Da zadošimo Božji pravici, nam sveta cerkev pomaga.

Izven zakramenta sv. pokore nam sveta cerkev pomaga, da zadošimo za častne kazni z odpustki. Velik je razloček med zakramentom svete pokore in odpustki. Zakrament svete pokore odpusti grehe in večno kazen za greh, odpusti pa odpušte samo častne kazni za greh. Prvi je podoben zdravniku, ki zdravi vsakovrstne bolezni, drugi ga specialista, kateri zdravi samo eno bolezen. Pri zakramentu sv. pokore se nam odpusti nekaj častnih kazni za greh zavoljo zakramenta, z odpustki pa se nam odpuste častne kazni zavoljo oblasti, katero ima sv. cerkev. Mlin na vodo in mlin na veter, oba meljeta žito, razlika je ta, da ene ga žene voda, drugega pa veter. Pri zakramentu svete pokore se nam odpusti nekaj častne kazni z grehom, odpustke pa dobimo le tedaj, če smo prosti greha. Ko je Zveličar rekel: Lazar, pridi vun, je bil Lazar rešen smrtnih vezij. Ovojec pa so ga rešili, ko je bil že zunaj groba.

Kristus je dal oblast sveti cerkvi odpustiti častne kazni. Karkoli boš razvezal na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih. Duhovniku je dana oblast odpustiti grehe po besedah: Katerim

bote grehe odpustili, so jim odpusteni. Pravico, nalogati pokoro, pa z besedami: Karkoli bote zavezali na zemlji, bo zavezano tudi v nebesih. Ker pa je Kristus dal sveti cerkvi pravico odpustiti grehe, dal ji je tudi oblast odpustiti častne kazni z besedami: Karkoli boš razvezal na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih. Četudi zmanjša odpustek častno kazen, vendar pa ne goljufa Božje pravičnosti. Oče ima dva sina. Eden mu je veliko dolžan, ker je zanikern, drugi pa je pridren in plačuje dolg za svojega brata. Bratov dolg je plačan, četudi ga ni dolžnik sam plačal.

Cerkev je ena, velika celota, eno telo: cerkev je nevmrljiva, nevsta Kristusova in mati premnogih otrok. Nekateri njeni otroci so trpeli več, kakor so s svojimi grehi zaslužili. Delali so več pokore, kakor so je potrebovali. Pomislite na preblašeno Devico pod križem, trpljenje premnogih mučnikov, delo in trpljenje apostolov, post in samoto puščavnikov, zatajevanje in molitve redov, junaštvo križarjev. Ne moremo dvoniti, da jih je veliko več storilo, kakor je bila njihova dolžnost. Ti niso storili ničesar nepotrebnega. Prispevali so le k velikanskemu zakladu, katerega varuje sveta cerkev.

Kristus ni samo zadostil za naše grehe s svojo smrtjo. Njegovo zadoščenje je bilo obilno morje, neizčrpna zakladnica, katero je izročil v varstvo svoji nevesti, cerkvi.

Ne smemo se čuditi, če deli bogastvo svojim otrokom, da daruje Kristusovo trpljenje in trpljenje svetnikov Božji pravičnosti za naše dolgeve.

Popolni odpusti nam odpušte vso častno kazen za greh, nepopolni pa samo nekaj. Popolni odpustek se dobi, če se moli sveti križev pot in sicer brez navadnih pogojev, to je sv. obhajila.

Navadno se dobi popolni odpustek po sv. obhajilu, če se moli tisto molitev: Pogled predobri in presladki Jezus. Molitev se mora zmoliti pred podobo Križanega in zraven se pet očenašev po papeževem namenu. Nepopolni odpustek se dobi, če se izgovori najsvetejše ime, Jezus in Marija ali če se moli češčenamarija.

Kdor hoče prejeti odpustek, mora biti v stanu posvečujoče milosti. Kdor ni v stanu posvečujoče milosti Božje, ni v stanu smrtnega greha in zasluži večno kazen. Zraven tega mora pa še vsakdo izpolniti potrebne pogoje, če hoče zadostiti odpustku. Vselej moramo tudi sami kaj storiti. Če hočemo, da nam Bog grehe odpusti, moramo iti k spovedi; če hočemo, da se nam odpuste častne kazni za greh, moramo opraviti pokoro, katero nam naloži spovednik; če pa hočemo zadostiti odpustku, moramo potrebne pogoje natančno izpolniti.

Vse, kar smo rekli o odpustkih, kakor tudi pogojih, pod katerimi se dobe odpustki, je razvidno, da je grdo opravljanje svete cerkve, če se jo dolži, da odpusti zmanjšajo gorečnost in ljubezen do spokornih del in da store, da se več greši. Ravno nasprotno. Kdor hoče sprejeti odpustke, mora hoditi k sv. zakramentu, delati spokorna dela in moliti. Te stvari so k zveličanju potrebne in gotovo je tudi njihov sad, odpustitve častnih kazni za greh, k zveličanju koristen. Leta 1776 je bilo sveto leto, leto popolnih odpustkov in ljudstvo je tako hitelo k svetim zakramentom, da je najhujši sovražnik svete cerkve, Voltaire, kateri je s svojimi prijatelji delal celo življenje, da bi vničil sveto vero, rekel, da je sveto leto več storilo za Boga, kakor vse njegovo delo škodilo Božjemu češčenju. V veri, da ima cerkev pravico podeljevati odpustke in da so za nas zelo potrebni, ne zamudimo prilike, kjer lahko dobimo kak odpustek.

REV. J. PLAZNIK.

NADŠKOPOV POZIV.

Priobčnje Rev. J. Plaznik.

Preljubi:

Dne 25. januarja je določilo okrožno sodišče okraja Cook in prepovedalo, da ne sme niti okrožje niti mesto dati kake denarne pomoči katoliškim zavodom, kateri se pečajo z oskrbo otrok. Po postavi države Illinois ne smejo prejemati nikake podpore od države. Posledica te določbe je, kakor jo je razložil neki državni uradnik, da bi bilo več, kakor dvatisoč sirot vrženih na cesto, če jih zavodi ne sprejmejo zastoj. Ne smemo pozabiti, da so bili ti otroci postavno nam izročeni. Izročilo nam jih je sodišče za mladolletne in sprejeli so jih zavodi, katere smo sezidali z velikanskimi stroški samo zato, da bi rešili neumrjoče duše velikomestnih otrok, katere je pustila vsevedna Previdnost brez očeta in matere, lačne, brez doma in zapuščene.

Ta določba postavlja v nevarnost delo ljubezni, večletno požrtvovalnost. Več, kakor dvatisoč otrok je položenih v roke, da skrbimo za njihove duše in telo; brez centa pomoči od mesta, okraja ali države. Kot najvišji pastir te škofije se sedaj obrnem žalosten, ne jezen, od tega sodišča, katerega razsodba je stoletna ustava, na milijon ljudi, kateri so navezani name po sočustvovanju, zvestobi in pokornosti. Sklicujem se danes na to sdoi-

šče usmiljenja, na srce vsakega katoliškega moža, žene in otroka zavoljo malih, osirotelih dečkov in deklic njihove vere in plemena, ne za one v oddaljenem Kitaju ali Afriki, ampak, rojene in vzgojene tukaj v Chicagi, kateri nimajo danes nikogar drugega, da bi prosil zanje, za zveličanje njihovih duš, kakor škofa, kateri mora nadomestovati očeta in mater, katere sta šla v večnost.

Nikaka skrivnost ni, da sem nameraval ravno s temi otroci, kateri so prav posebno meni izročeni v oskrbovanje, nekaj posebnega, posebno šolanje zavoljo skušnje, katero imam zavoljo bivanja med zapuščenimi otroci po drugih krajih. Upal sem, da bom mogel pokazati našim sodržavljanom, ne oziraje se na vero, da postanejo iz teh otrok lahko najboljši državljani. Računal sem na družbo, katero hočemo okoristiti. Zdi se nam pa, da govorimo z besedami nčenega sodišča, "da splošno mnenje vedno bolj zahteva, da preskrbi država streho, skrb in vzgojo teh otročičkov, kateri bodo kmalu člani političnega telesa—četudi so to delo opravljali preje in morda boljše opravljali verski zavodi.

Škoda. Na namen je bil, da začnemo delo, kjer bi lahko storili brezštevila dobrot za človeško družbo, za našega dečka, bolnišnice in zavode za slepe in pohabljenе otroke, pošteni stanovanja za slabo plačana dekleta in druge stvari, katere so tako potrebne za gosto naseljeno mesto, obdano z različnimi ranami, da se tako izrazimo, katere potrebujejo ljubeznjive roke. V ta namen smo se že dogovorili z različnimi redovnicami, katere se pečajo s takim delom. Sedaj pa se žalostno ustavimo.

Na eni strani vidimo, da nas splošna javnost ne upošteva, da je mrzla, nema. Na drugi strani pa je tako malo med nami bogatih in zmognih pomagati. Večina katoličanov je revna, ki komaj služi svoj vsakdanji kruh, komaj popravlja streho nad glavo, si vse pritrga, da napravi svoje otroke dobre in poštene, kakoršni so sami. Že jih tare davek za cerkev. Plačujejo vse, kar zahteva država. "Dajte cesarju, kar je cesarjevo." Zraven tega pa še požrtvovalno darujejo, kar se spodobita za Božjo čast. Podpirajo svoje cerkev in duhovnike. Za šolo plačujejo dvojni davek. Za državne šole, katerih ne rabijo, plačujejo ravno toliko, kakor sosedje, kateri jih rabijo. Zraven tega pa plačujejo za zidavo in obstoj svojih šol, kjer se otroci učijo spoznavati Boga in Mu služiti, da se tako zamorejo nekoč z Njim veseliti. Sedaj pa so naprošeni, da podpirajo otroke brez očeta in matere v tem velikem mestu, da se ne oropa teh

nežnih otročičev, samih na svetu, dedščine, katero so prejeli po rajnem očetu in materi, najdražje dedščine, vere, Res, precej draga razkošnost je v tem mestu biti katoličan.

Noben družaben mož, noben človek v tem ali onem stanu, kateri pozna javne zadeve, ne bo tajil, da ni stvari v Chicagi, ki bi tako napeljavala k dobremu, kakor katoliška cerkev; organizacija, v kateri biva šestindvajset narodnosti mirno, kjer mirno sedita v eni klopi bogatin in revež, učenjak in neuk človek, hči ameriške revolucije in reven delavec, priseljence, v tristo cerkva. Nikdo ne bo tajil, da nimamo nobena postava in državna kazen niti podobne moči nad polovico prebivalcev tega mesta, kakor prepovedi Božje, katere uči katoliška duhovščina.

In vendar, kljub temu, država prepoveduje, tako pravijo, plačevati za stanovanje otroku v zavodu, kjer se otroku vceplja v srce ljubezen do Boga, strah pred kaznijo za slaba dejanja in želja po nebeskem plačilu za dobro življenje; kar bolj pomaga, da kdo postane dober državljani, kakor vse drugo. V mestu je neka sirotišnica, kjer zasmehujejo vero, kjer vkradejo otročičkom spoznavanje Boga, kjer iztrgajo iz njihovih src vsako misel o Bogu in vsem, kar je nadnaravnega. Ta zavod pa dobiva pomoč od države, ker je "nepriistranski"—(Bog se nas usmili, če je to pravo ime). Naši zavodi pa, kjer skrbje za otroke, tudi za njihov telesni razvoj, ceneje in kakor vsi pravijo boljše, kakor država, ne smejo dobiti podpore od države, kakor da bi učili otroke zločine, upor in zaničevanje postav.

Pravijo, da je tako plačevanje proti državi ustavi. Ustava države Illinois je obleža, narejena za otroke. Že davno smo preodrasli zanj. Može, kateri so jo naredili, niso niti v sanjah videli dvainpolmilijonsko mesto, z aduhlimi stanovanji, revščino, boleznijo in zapuščenostjo. Niti pojma niso imeli, koliko dobrega lahko stori verska vzgoja za celokupnost, kaj šele za posameznika. Samo dejstvo, da listina sploh ne omeni osirotelih otrok, kaže, da niso videli problema, kakoršen se kaže v mestu dan za dnevom.

Otročički so tukaj. Državna ustava jim hoče le toliko pomagati, da jim vzame edino stvar, kar so jim starši zapustili, kar otroški prstki ne morejo braniti—vero—če—če—se jih dobri katoličani, četudi že težko obloženi, ne usmilijo. Ali hočete? Spominjam se dogodilja, ko sem bil še mlad duhovnik. Obiskal sem izdelano, sestradano, mlado udovo, umirajočo. Zapustila je malo, vitko deklico. Nasel sem njeno sestro, ženo revnega delavca, mater šestih nedoraslih otrok. Iskal sem prostor za mlado sirotico, ko zve o njej njena sestra in jo vzame na svoj dom. Nikoli ne bom

pozabil, kaj je rekla, ko je pobožala sirotico: "Gotovo, dragi gospod, vedno je prostora še za enega." Ta stavek kaže duh krščanske ljubezni med našim ljudstvom.

Ne, moji dragi verniki, nadškof ne bo zapustil sirot, ne bo jih pustil v oskrbi mrzli, brezdušni državi; on jim bo oče in mati, dokler ne dorastejo, da si sami pomagajo. Četudi jim velika država Illinois in bogato mesto Chicago ne da niti centa, jim bo že pomagal kakorkoli bo mogel. Če bo treba, bo beračil zanje od vrat do vrat; kajti njihove duše so na njegovi vesti in za vsakotro bo odgovarjal nekoč pred sodnim stolom."

Vsi lahko pomagajo. Tega ne rabim prositi več, kakor enkrat—vaš župnik vam bo povedal, kako. Ne bo lahko, ker več, kakor tritisoč sirot po raznih zavodih. Njihovo število se bo raje povečalo, kakor zmanjšalo. Četudi je veliko prosilcev, "vedno je prostor še za enega." Nikdo izmed vas se ne bo obrnil stran od iztegnjene ročice ubogega otroka.

Nekateri izmed vas, kateri poslušate te besede, ste sami. Morda je vaš dom brez otrok ali so pa že pretekla leta, odkar je po njem odmevala otroška stopinja; otroci so zrasli in vas zapustili. Ali ne bi pomogli dečkom in deklicam, katerim je Gospod vzel naravne varovalce? Pomagajte jim, dokler živite in ko umrjete, zapustite jim kaj, kadar delite tisto premoženje, katero ne morete vzeti s seboj. Za vas ostale, očete in matere, lahko pride dan, vendar upam, da se to ne zgodi, ko ostanejo vaši otroci ali vaših otrok otroci brez očeta in zapuščeni. Gotovo nočete, da bi bili izpostavljeni, da bi jih nikoli ne videli iz obličja v obličje v raju, ker jim je bila vera iztrgana iz njihovih src, predno so se zavedli njene neprecenljive vrednosti. Gotovo ne bi radi videli, da bi bili izročeni hladnokrvnim, mehaničnim, materialnim uradnikom mestne komisije ali zavoda ali izrabljivim tujcem, da bi opravljali težka dela za mal denar in za tujcev dobiček.

Pomagajte nam potemtakem, kolikor morete, da damo drugim otrokom, kar želite svojim, ne samo gorko posteljo, tečno hrano, igranje z drugimi otroci na svezem zraku, kar okrepi njihova telesa, ampak skrbimo tudi, da bodo njihove duše dobre, čiste in nedolžne. Zato pa morajo spoznavati Boga v šolski sobi, moliti za vaše duše v mali kapelici, čutiti ljubeče roke in gledati v prijazne oči sestre, katere se je darovala Bogu za skrb otrok brez matere, kakoršni so ti, ko male ustnice šepetajo: "Sveti angelj varuh moj, bodi vedno ti z menoj!"

Vaš v Kristusu,
GEORGE W. MUNDELEIN,
nadškof chicaški.

K PREISKAVI GLEDE TAKOZVANEGA "LEAKA" NA PREDSEDNIKOVI MIROVNI NOTI.

Odbor iz kongresnikov, ki vodi preiskavo "leaka" ali poka na mirovni not prednika Wilsona, je zaslislal že mnogo imenitnih mož. Med drugimi so bili zaslislani neki newyorški finančniki, ki so baje znali o notih več dni poprej, nego je bila odposlana, in se s tem znanjem okoristili na borzi. Zaslislani so bili tudi sledeči: J. P. Morgan (št. 2 na sliki) in Henry P. Davison (št. 1) od newyorške tvrdke Morgan & Co.; potem predsednikov zet, tajnik McAdoo (št. 3) in predsednikov zasebni tajnik Joseph P. Tumulty (med št. 3 in 4) ter Frank A. Vanderlip, predsednik newyorške National City banke.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH
SEVERNE AMERIKE.

Sedež: JOLIET, ILL.

Inkorp. v drž. Ill., 14. maja 1915
Inkorp. v drž. Pa., 5. apr. 1916

Vstanovljena 29. novembra 1914

ORUŽINO GESLO: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD." "VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE."

GLAVNI ODBOR:

Prešednik.....GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik.....JOHN N. PASDERTZ, 1506 N. Center St., Joliet, Ill.
II. podpredsednik.....GEO. WESELIH, 5222 Keystone St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik.....JOSIP KLEPEC, Woodruff Road, Joliet, Ill.
Zapisnikar.....ANTON NEMANICH, Jr., 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Blagajnik.....JOHN PETRIC, 1202 N. Broadway, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

JOSIP TEŽAK, 1151 North Broadway, Joliet, Illinois.
MATH OGRIN, 12 Tenth St., North Chicago, Illinois.
JOSIP MEDIC, 918 W. Washington St., Ottawa, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

ŠTEFAN KUKAR, 1210 N. Broadway, Joliet, Illinois.
JOHN JERICHI, 1026 Main St., La Salle, Illinois.
JOHN J. ŠTUA, Box 66, Bradley, Illinois.

GLASILO: AMERIKANSKI SLOVENEK, JOLIET, ILL.

KRAJEVNO DRUŠTVO ZA D. S. D. se sme ustanoviti s 8. člani(icami) v kateremkoli mestu v državi Illinois in Pennsylvaniji z dovoljenjem glavnega odbora. Za pojasnila pišite tajniku.

Vsa pisma in denarne pošiljave se naj naslove na tajnika. — Vse priitombe se naj pošljejo na 1. porotnika.

DOPIS.

Ely, Minn., 12. feb. — Morebiti mislite, g. urednik, da sem kje zmrazil, tu v tej mrzli severni Minnesoti, ker se nisem toliko časa nič oglašil. Sicer ni čuda, ker vlada jako občuten miraz že kar od Božiča sem. In kako težko čakamo zelene vigradi, posebno mi "ledik stanu", ki bomo hodili in "šetali" na izprehod vsak s svojo "izvoljenko"! Upamo, da pridejo kaj gorkejši dnevi enkrat okoli julija meseca, prej tako ne tu v severni "kontri".

Čas ženitve gre h koncu, in pepelnica se bliža. Upam torej, da imam še veliko "partnerjev", ki se niso dali še ukleniti v "zakonski jarem" ta predpust, in še bomo vlekli takozvani "plohi".

Kar se tiče delavskega življa tu, se že prestopi. Seveda, še so brezposelni, torej ne svetujem nobenemu, da bi prišel sem za delom.

Smrt tudi vedno kosi tukaj kaj pogostoma. Dne 31. jan. je izbrala, takorekoč iztrgala iz družine soproga, očeta, rojaka Josipa Strmoleta. Doma je bil iz Fužin pri Zagradcu na Dolenskem. Zapušta enega brata tu na Ely, Minn., enega brata v Clevelandu, Ohio, in eno sestro v Pena, ter neutolačljivo soprogo z dvema nedoraslimi deklicama. Spadal je v dve podporni družbi, k Samostojnemu podpornemu društvu sv. Barbare štev. 2 in Sv. Cirila in Metoda štev. 1 J. S. K. Jednote, ki sta mu priredili lep pogreb dne 3. t. meseca.

Pokojniku naj sveti večna luč in lahka mu bodi tuta zemlja, ostalim pa moje srčno sožalje!
S pozdravom na vse.
Leopold Stupica.

HINDENBURG PO OPISU SVOJE BRATA.

Berlin. Izšel je življenjepis Hindenburgov, ki ga je napisal njegov brat, znan pod psevdonimom Bernhard von Burgdorff. Iz tega spisa naj priobčimo nekaj vrstic:

Znano je, da se je Hindenburg udeležil vojn leta 1866. in 1870. Glede njegove udeležbe v bitki pri Kraljevem Gradcu pripoveduje zgodovina tretjega gardnega polka sledeče: Neka baterija, ki se je nenadoma pojavila, je otvorila ogenj na strelce poročnika Hindenburga, ki je čez nekaj minut pospešenega streljanja zapovedal naskok. Toda že po prvih korakih ga je zadela krogla v glavo, da se je nezavesten zgrudil. Ko se je zopet zavedel in vstal, so se bili njegovi vojaki že polastili treh topov ter so zasledovali sovražnika, ki je hotel ostale topove spraviti na varno. Za ta čin je bil Hindenburg odlikovan z rdečim orlom 4. razreda.

Pisma, ki jih je Hindenburg pisal v tej dobi, kažejo vojaka. Svojim staršem je pisal: "Za vojaka je vojna normalno stanje. Če padem, umrem najlepše in najslavnejše smrti; če bom ranjen, je prav; če se vrnem nepoškodovan, še boljše. Medtem sem že dosegel svoj namen: dihali sem vojno smodnika in čul življenje krogel; bil sem lahko ranjen in vzel sem sovražniku pet topov. Postal sem osebnost, ki nekaj pomeni; pri vsem tem pa sem čutil nad sabo usmiljenje nebeske milosti. Bodi zahvaljena na veke, amen! Krogla mi je prebila orla na čeladi ter me oplazila po glavi. Moji vojaki so mislili, da sem mrtev. Pol prsta nižje, pa bi ležal mrtev na bojišču."

V drugem pismu opisuje razburjenje

pred bitko. Najprej neko veselje, da vdihava vonj smodnika vase — ta okolnost se v pismih večkrat ponavlja — potem nemir mladega častnika, ki ni popolnoma gotov, da je svoji nalogi dorasel.

"Prvi strel," tako piše, "sprejeti z ura-klici, vzbudijo navdušenje. Kratka molitev, misel na drage, ki so doma ter na dobri glas družine, pa napreji. Ko prispejo ranjenci, stopi na mesto navdušenja hladnokrvnost, celo neobčutljivost za nevarnosti. Pravo razburjenje pride šele, ko je boj končan in ko moramo na lastne oči gledati strahotne učinke boja. Opisati jih ne morem. Pozneje se bo dalo ustno povedati kakšno podrobnost."

Poglavje o bitkah se zaključuje s temle kratkim pismom z dne 20. februarja 1871: "Ura! Pariz kapitulira. Zavzete že tri utrdbе in Saint-Denis. Premirje, in čez Bog da, mir!"

DEVICA IZ SIBIRIJE.

Angleški listi prinašajo iz Petrograda vest, da se je pri ruskih četah pojavila Devica Orleanska. Rodila se je v Sibiriji ter bi zaslužila, da se jo imenuje sibirski devica. Piše se Ljudmila Ogovrev in trdi, da se ji je prikazal sveti Jurij ter ji naložil, da reši sedanji vojni vozel. Odsila je iz svojega rojstnega mesta s sedmimi rublji v žepu in je šla peš tja do poljskega bojišča. Hodila je tri mesece največ peš, samo včasih se ji je posrečilo, da se je utihotapila v kakšen tovorni vlak in da je tako neopažena prevozila kos poti. Povsod, kamor je prišla, je pripovedovala o svojem velikem poslanstvu in čeprav jo je večina zasmehovala, so se vendar našli tudi ljudje, ki so ji verjeli in jo denarno podpirali. Ko je prišla v Moskvo, je bilo prvo delo, da odreže svoje lase in da kupi od nekega ranjenega vojaka vojaško uniformo. Tako je prišla v Varšavo, kjer se je pridružila neki četi, ki se je vračala iz bolnišnice zopet na fronto. Nobeden jo ni spoznal. Na fronti se je ona prav tako borila, kakor drugi vojaki. Pri Rawki, ob priliki nekega močnega napada, je tako divje drvila naprej, da je bila ujeta. Pozneje je iz ujetništva ušla ter se vrnila k Rusom.

KUHINJA, V KATERI SE JED NE PRIŽGE.

V ruski-japonski vojski so uvedli sedanje vojne kuhinje. Sploh je rusko-japonska vojna dala pravce tudi sedanji moderni vojni. V rusko-japonski vojni že so med počitkom ali že tudi med bojem razdeljevali hrano vojakom. Uprava nemške armade je razpisala oktobra 1. 1905. tekmovalstvo za nabavo vojni kuhinj. Vzorci so morali biti tako lahki, da bi bili lahko sledili četam kjerkoli, a odločili se še takrat niso.

Drugo tekmovalstvo so razpisali avgusta leta 1906. Uvedli so kuhinjo, ki se lahko vozi s konji tudi v najtežavnejšem ozemlju.

Vojna kuhinja je sestavljena iz prednjega in zadnjega dela voza. V omarah je spravljeno 200 železnih porcij, v nepremočljivi vreči vozi 20 kg. ovska. Za naslanjačem se nahaja žaga; telečnjake kuharjev pritrje z jermeni. Kuhinjski voz vozi tudi desko za sekanje mesa. Kotel, v katerem se kuha, se nahaja na zadnjem delu voza. Spretni in zadnji del voza se lahko vedno ločita. Kotel za kuhanje jedi obsega

200, za kuhanje kave pa 70 litrov. Kuhajo z glicerinom ali z zavrelim oljem, tako da se plamen ne dotika kotljev. Voz vozi tudi druge kuhinjske priprave. Če se kotel ne odpre, so jedi še po 8 urah tople do 60 stopinj. V teh kotlih se ne prižge nobena jed.

RAZNOTEROSTI.

Spretnost prstov na nogah.

Ljudje, ki hodijo mnogo ali celo vedno bosi, morejo uporabljati svoje prste na nogah skoraj tako, kakor prste na rokah. V vzhodnji Aziji znajo sluge z nogo dvigniti stol, pobrati krožnik in poiskati novce. Azijski jahaji se drže s prsti na nogah za stremen, ribiči pa drže trnek z nogo, z rokami pa delajo. Japonke drže s prsti na nogi blago, ki ga šivajo ali vežejo. Tudi ameriški Indijanci in afriški zamorci uporabljajo prste na nogah za razno delo, prav kakor svoje roke. Ker so noge svobodne, imajo prste na njih daljše, ravnejše in gibljivejše.

Za suhe in debele.

Teža človeškega telesa se da vsaj nekoliko uravnati s hrano, ki naj jo uživamo. Popularni dunajski medicinski tehnik daje za suhe ljudi sledeče nasvete: kdor se hoče zrediti, naj uživa same redilne jedi, torej mnogo surovega masla in slanine, dosti žemlje in kruha, dobro kuhanega riža, močnih rezancev, krompirjeve kaše, mnogo rumenjakov, finih močnih jedi in sladkega peciva. Suh človek naj je najmanj 5—6 krat na dan ter naj po vsaki jedi pije mleko. Spočetka malo, potem ko se ga navadi, več, tako da ga izpije polgred liter na dan. Debeli ljudje pa naj jedo: sveže in kuhano sadje, jagode, vse brez sladkorja; dalje zelenjavo: špinato, zelje, ohrovt, zelen fižol, salato z malo olja in brez jajec, kumare v salati in kisle, šparglje brez surovega masla in drobtin, repo sladko in kislo, kislo zelje, kolerabo, kislico, kapre, redkev, karfižolo, kisel hren. Mese naj debeli ljudje malo uživajo, predvsem pa ne sme biti mastno. Tudi mastnih rib naj se varujejo. Razun tega naj se dobro rejeni ljudje dosti gibljejo.

Muzej črevljev.

V starem švicarskem mestu Arbon ob Bodenskem jezeru je umrl notar Santer, ki je zapustil čudno zbirko. Mož je namreč zbiral črevlje ter si je sčasoma nabral cel muzej škornjev, črevljev in šolnov, vsega skupaj nič manj kot 7000 parov. Ta zbirka obsega obutev najraznovrstnejših oblik ter različnih narodov in časov. Zanimivo je, da ni smel nihče, niti lastna soproga pogledati tega čudnega muzeja, dokler je notar še živel. Šele po njegovi smrti so si smeli ljudje ogledati to velikansko zbirko črevljev, ki je vredna 25.000 K.

Koliko požre zverinjak?

Kako zdrave želodce imajo prebivalci londonskega zverinjaka, kažejo ti-le podatki, ki jih posnemamo po uradni statistiki za leto 1912. Po tej statistiki se je porabilo za živali v zverinjaku 18 natovrjenih ladij sene, 219 natovrjenih ladij slame, 20,416 zvežev detelje, 156,000 litrov ovsca, 15,000 litrov pšenice, 5000 litrov riža, 13,000 litrov koruze, 4000 litrov fižola, več kakor 2 tona (24,000 kg) riža, 360 litrov konopljinkega semena, 17,032 funtov slanikov, 62,624 rib belice, 1095 morskih pajkov, 316 konj, 239 koz, 7000 škatljice kondenziranega mleka, 12,000 litrov svežega mleka, 125,000 banan, 12,700 jabolk, 4000 funtov datljev, 16,000 glav salate, 50,000 glav zelja, 4250 funtov in 1200 svežev redkvic, 4900 funtov sladkorja, 3600 centov biskvitov, 35,000 jajc, 1500 kunccev, 7200 podgan, 25,000 miši in 10,000 vrabcev. Vsi stroški znašajo na leto 34,188 funtov šterlingov ali okroglo 811,000 kron. Zverinjak je povprečno vsako nedeljo obiskalo 20,578 ljudi, čez teden pa 99,698 ljudi.

Tolažba za starejše gospode.

Pred leti je trdil neki ameriški učnjak, da prekorači delavna moč moža svoj višek že s 40. letom; da, šel je še dalje in dokazoval, da človeštvo od moža, ki mu je več nego 40 let, ne more več pričakovati ničesar velikega in dragocenega, tako da je za vse gospode najpametnejše, ako se vdado s 40. leti "zaslužnemu počitku". V tolažbo starejšim gospodom, ki jih obsoja Amerikanec kar tako vprask, objavlja neki francoski časopis rezultat zanimive statistike, ki izkusa ugotoviti, v kateri starosti je duševna sposobnost moža na višku. Pogled v zgodovino in v življenje velikih mož nekdanjosti uči — tako zatrjuje ta list — da izvrši večina ljudi svoja velika dela med 40. in 56. letom. Kemiki in fiziki so napravili svoj največji umotvor v 44. letu; to pa velja samo o liriki in dramatikih, zakaj romanopisec potrebuje do popolne zrelosti dve leti več in napiše svoje najboljšo delo v 46. letu.

Ako hočeš postati velik vojskovodja, moraš ućakati pred vsem 47 let, glasbenik napiše svoje najboljše skladbe v 38. letu, in tudi igralec navadno ne doseže pred 48. letom viška svoje umetnosti. Ako si se namenil, vplivati na svoje bližnje kot filozof ali moralist, moraš bivati na tem svetu 51 let, preden ustvariš največje v svojem življenju. Da, originalni statistik zatrjuje celo, da je dognal, da postane zdravnik še le v 52. letu mojster svoje umetnosti. Istotako ni priporočljivo, oddati svoj glas politiku, ki še ni videl 53. pomladi; in kar se tiče velikih humoristov, pravi statistika, da zasije njihov humor še le po 56. letu v svojem najčistejšem blesku; to kaže, da je tista umetnost, ki zahteva najdaljšega študija — zabavljanje svojih bližnjih.

Razorožene čebele.

Po sedemletnem neumornem študiju in mnogih brezuspešnih poizkusih se je posrečilo slovečemu amerikan-skemu čebelarju L. J. Terrillu, vzrediti novo pasmo čebel, ki nima žela. Dosegel je svoj namen s tem, da je križal laške matice s kiperskimi troti. Terrill zatrjuje, da ima pomanjkanje skelečnega orožja zelo blagodejne posledice: miroljubne nove čebeličice so krepkejšega zdravlja, nedovzetne za mnoge bolezni, ki decimirajo stara plemena, ter boljše nabiralke medu, ki je bolj sladak in aromatičen od navadnega.

Mark Twain kot založnik.

Samuel Langhorn Clemens, kakor se je zval sloveči ameriški humorist Mark Twain v svojem navadnem življenju, je bil dokaj podjetnejši od naših slovenskih literatov. V svojem mnogoličnem življenju ni bil samo črkostavec, pilot na Mississippiju, gubernijski tajnik, zlatokop in časnikar, marveč tudi založnik; kot takšen je spoznal pa tudi vso izpremenljivost sreče, kakor razodeva zelo poučna črtica v mesečniku "The Bookman". L. 1884. se je lotil Mark Twain sam založanja svojih toliko čitanih knjig in ustanovil v to svrho trdko C. L. Webster v Hartfordu. Podjetje je uspevalo tako imenito, da je jel kmalu zalagati tudi druge knjige, pred vsem spomine generala Granta, za katere je dobila Grantova vdova vsega skupaj 424,000 dolarjev honorarja (od tega 200,000 dolarjev kot predujem); prodalo se je kakih 400,000 izvodov. A žal, Mark Twain kot trgovec vendarle ni bil dovolj pretkan; izgubil je nazadnje vse svoje premoženje, in njegovo šestdeseto leto ga je našlo v dolgeh, ki sicer niso dosegali dolgov angleškega romanopisca Walterja Scotta (120,000 funtov šterlingov), a so ga vendar prisilili, vreči se pod večer svojega življenja prav neumorno na delo. Toda stari šaljivec ni izgubil dobre volje; z javnimi predavanji in časopisnimi člani ki je popravil svoje razmere prav kmalu, in njegov roman "The man from Hadleburg", ki je izšel l. 1900, mu je postal temelj novega bogastva.

Prvi zaslužek Mark Twaina.

Znamenitega ameriškega pisatelja humorista je vprašal prijatelj, ali se še spominja, kako si je zaslužil svoj prvi denar. In Mark Twain je odgovoril: Spomin na moj prvi zaslužek je prav trpek. Bilo je v šoli. Šolske postavbe so določale, da vsakdo, ki poškoduje šolsko klop, plača pet dolarjev ali pa jih dobi s palico petindvajset vprico vseh učencev. Nekega dne me je zapeljal, da sem z nožem poškodoval klop. In povedati sem moral očetu, da treba plačati 5 dolarjev ali pa me čaka javna telesna kazen. Moj oče je odgovoril: "Preveč žaljivo bi bilo, sramotiti naše ime pred vso šolo, zato plačam. Ker pa ne maram, da bi ti kaj odšlo, pojdi z mano go-

ri..." Par minut nato sem se prav pošteno seznanil s palico. A dobil sem 5 dolarjev; in ker sva se že sprijateljila s palico, sem se odločil, da prestanem še onih 25 v šoli. Storil sem tako in obdržal 5 dolarjev. To je bil moj prvi zaslužek.

Zavarovanje delov telesa.

Slavna ruska plesalka Ana Pavlova ima vsako svojo nogo zavarovano za pol milijona za slučaj, da bi si jo zlomila. Tenorist Caruso ima zavarovano svoje grlo za dva in pol milijona, ki jih dobi, če izgubi glas. Jan Kubelek ima zavarovano desno roko za milijon, če bi ne mogel več goslati. Zavarovane pa ima tudi svoje gosli v Londonu za 100,000 mark.

Moderno.

Gospa: "Zapomnite si, Zofija, kadar bom hotela z vami govoriti, pozvonim enkrat, ako s sobarico, dvakrat." Zofija: "Dobro, milostiva. Kadar bom hotela jaz z vami govoriti, pozvonim trikrat."

Atlas — zastoj!

Ročni atlas ali barvane zemljevide vseh držav in dežel celega sveta, obsegajoč 40 strani 7x5 palcev velikosti, pošljemo na zahtevo zastoj vsakemu naročniku "Amer. Slovenca", če pošlje celoletno naročnino dva (\$2) dolarja. Ta ročni atlas je velezanimiv, zlasti v teh burnih časih. V njem je 32 barvanih zemljevidov, vsa mesta na svetu, katera imajo nad 100,000 prebivalcev, ter vse države in vse dežele na svetu, velikosti ameriških držav in držav celega sveta, kakor tudi število njih prebivalcev.

Pošljite naročnino (\$2.00) takoj in omenite, da Vam naj pošljemo ročni atlas. Uprava "Amer. Slov."

SLUŽBA ORGANISTA IN CERKVENIKA PRI CERKVI SV. JOŽEFA, JOLIET, ILL. je tem potom razpisana. Ponudbe naj se pošljejo na: Rev. John Plevnik, 810 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Nad 90 milijonov kinematografskih filmov

izdelajo tvornice vsako leto, da zadostite potrebam kinematografskih gledališč širom sveta.

Iz malega raste veliko!

Resničnost tega pregovora je neovrgljiva. Ako želite imeti kaj za starost, začnite hraniti v mladosti. Mi plačamo po

3%—tri od sto—3%

na prihranke. Z vlaganjem lahko takoj začnete in to ali osebno ali pa pismeno. Vse uloge pri nas so absolutno varne. Naša banka je pod nadzorstvom zvezne vlade.

Mi imamo slovenske uradnike.

The Joliet National Bank

JOLIET, ILLINOIS

Kapital in rezervni sklad \$400,000.00.

ROBT. T. KELLY, predst.

CHAS. G. PEARCE, kašir

Tem potom naznanjam, da sem zopet otvoril svojo

GOSTILNO

na starem prostoru, kjer sem tudi prej točil vedno najboljšo pijačo.

VABIM VSE NA OBILEN POSET.

Jernej Lavrič,

200 JACKSON ST., JOLIET, ILLS.

Sem Dobrijevič

Hrvatsko-Slovenska

GOSTILNA

805 NORTH CHICAGO ST.

.....

JOLIET, ILL.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem prevzel gostilno, ki jo je imel g. Jim Horvat, kjer bom vedno najboljšo postregel vsem starim in novim odjemalcem. Pri meni bo vsak vedno dobro postrežen s domačimi in importiranimi pijačami. — VSI DOBRODOŠLI!

Vsakdo, ki je poslal denar v staro domovino

—POTOM NAŠEGA POSREDOVANJA, JE ZDAJ—

POPOLNOMA PREPŘČAN

—DA DOSPEJO NAŠE DENARNE POŠILJATVE—

ZANESLJIVO IN TOČNO

v roke naslovnikov, kljub vojnim zaprekam, v primernem času.

V stari domovini izplača denar c. k. pošta

100 kron pošljemo zdaj za \$13.00

MI GARANTIRAMO VSAKO POŠILJATEV

Pisma in pošiljatev naslovite na:

AMERIKANSKI SLOVENEK

BANK DEPT, JOLIET, ILL.

Pegam in Lambergar.

POVEST

SPISAL DR. FR. DETELA.

(Dalje.)

Trobeta je zapela in oklopniki so se spustili v dir, da se je potresla zemlja. Apfalter je trčil ob jošta in ga takoj vrgel iz sedla, da je obležal nezaveden. Vitovec je priskočil v obrambo, da so odnesli onega hlapičja, a Vitovec zadene v tem trenutku kopje mladega Lambergarja. Celjski poveljnik je imel trudnega konja, ki se je sesedel pod silnim udarcem, da je zdrčal jezdec na tla. "Hura! Lambergar je podrl Pegama," so zakričali Kranjci in pritisnili, in slabo bi se bilo godilo pod težkimi meči in bati baronu Sternberskem, da ni privršel Ostrovharja. Namah se je naredil prostor. Vitovcu so pomagali vojniki zopet na konja. Oni pa je planil v sredo nasprotnikov, in jecali in hreščali so pod njegovimi udarci jekleni slemi in trdni oklepi. Tu se je nagnil konj, in zročiljal s konja, tam onemu se pobesila otrpla roka, da se je umeknil iz prednjih vrst. Zopet so napredovali Celjanje, ki jih je izpodbadal in osrčeval Vitovec. Gregorja pa je bil grof Schaumburg razžalil in gnal ga je mladostni pogum, da se vendar poskusi z Ostrovharjem, in naperil je kopje proti njemu. A sreča mu je bila zopet mila; zakaj Janez Ostrovhar se je domislil naenkrat, da se ima še masčevati nad Hohenwartom. Obrnil je konja in vpil Vitovcu, da naj se trdno drže, on da ide nad cesarja. Razveselili so se ga na levem krilu, kakor plitvine plavalec, ki mu pojemajo moči. Srčnost in telesna moč sta takrat najnežnejše odločevali boje, in obobja je imel Ostrovhar na prebitek. Ustavil je bil prodirajočega nasprotnika in spravi stranki zopet v ravnotežje. Huje se je vnel boj, in Ostrovhar se je prenil po silnem naporu že blizu cesarja; a kogar je iskal, tega ni dobil, in dclal si je gaz zopet po drugi strani, ko ga dojde jezdec poslan od Vitovca, da naj pride na pomoč desnemu krilu. Njegov odhod je bil dal premoč nasprotnikom, in korak za korakom je pritisnil grof Schaumburg Vitovca nazaj od rova. Godrnjaje je prihitel Ostrovhar s svojimi hlapiči pomagat. Sovražno kopje mu je bilo podrl konja, in razkoračen je stal v prednji vrsti in se branil mnogobrojni sovražnikom. Kadar so prihruli konjiki nadenj, je klical hlapicem, da naj bijejo konje po gobeh. Konji so se spenjali, obračali in mešali vrste, in besno je mahal na desno in levo Ostrovhar in kopičil mrtna trupla okrog sebe. A čez trupla so lezli novi sovražniki brez konca in kraja. Tako so se borili vroče ure, in zmaga se ni hotela nagutiti na nobeno stran. Med hreščanje jekla in železa se je mešalo jecanje ranjenecv in zamolkli stek borilcev, ki so zamahovali na nasprotnike. Redčile so se vrste Celjanov; a tako zagrizeno so se bojevali, kakor da jim je vsem navdihnil Vitovec obupni klep, da zmagajo ali padejo. Cesar je gledal, kako umirajo zaht hrabri vojskaki, in inako se mu je storilo. Rešen je bil, in pot mu je bila prosta; a uvidel je, da ima, če zmora tudi Vitovca, še utrjeno mesto pred seboj, in da bode stalo še mnogo, mnogo krvi, preden je vzame. Da bode praj ali slej njegovo, o tem je bil preverjen, in sklenil je počakati ugodnejšega časa. Ko je ukazal, da ima prenehati boj, so ga pregovarjali vitezi, ki so stali poleg njega, in ga rotili, naj dovoli še en napad, ker že omahujejo sovražniki. A on se ni dal pregovoriti. Trobeta je poklicala borilce iz boja, in vojski sta obstali nedaleč vsakebdi, grad proti drugi obrnjeni. Trudni vojaki so posedli po tleh z orožjem pred seboj. Silno je že bila zavelela malega oddihljaja vojska Vitovecva, in ne bila bi se mogla več dolgo braniti kljubu trdovratnosti poveljnikov in junaštvu Ostrovharjevega. Nestrpen je čakal Vitovec, kaj da nameravajo nasprotniki. Cesar pa je skrbel, da dobo celjski grad čvrsto posadko in živeča in orožja za celo leto. "Jaz pa pojem z vami v Ljubljano," je dejal, "v ljubo mojo kranjsko deželo, da ji potrdim pravice in izkažem novih milosti za zvesti pomoč."

"Hura, živio cesar Friderik!" so klicali vojaki in vihteli meče, tako da je sločila Vitovecva vojska pokonci in zgrabila za orožje. Oni pa so se razvrščali in napravljali na odhod. Vesela slutnja je obšla nasprotnike, a niso si upali verjeti izprva. Kakor luč iz dalj ne hise trudnemu popotniku, in nemi so stali v svojih vrstah, da ne bi izzvali močnejšega sovražnika. Le prečnemu Ostrovharju ni dala miru burna kri. Šel je klicat Lambergarja in vpil, da se morata še poskusiti.

"Dobro," je odvrnil ta in pristopil; a sedaj ne utegnem, ker odhajamo v Ljubljano." Oni pa se je čudil in vprašal, če vzamejo s seboj padle tovariše.

"Ali pa jih pokopljemo mi," je dejal, "z vso častjo. Jaz sem porok." Kmalu je bilo sklenjeno kratko premirje. Vitovecva vojska je prenočila

v mestu, cesarski pa so taborili v majhni daljavi. Oskrbeli so ranjence, pokopali mrljice, drugega dne zarana pa odrinili veselo vriskajoč, s cesarjem v svoji sredi, proti beli Ljubljani.

IX.

Zamišljena njegova glava,
Srce mu v prsih je tesno.
S. Jenko.

Kakšne pojedine, kakšne veselice so se vrstile v Ljubljani, s tem ne bomo dolgočasili bralca. Cesar je bil prijazen in milostiv in je plačeval bogato vsako uslugo; najtopleje pa so sijali žarki njegove milosti na brata Lambergarja. A on je bil tudi strog sodnik, ki je klical pred sodni stol nasprotnike. Poslal je sla v Radovljico s pozivom, da se ima mesto pokoriti v enem tednu, in domislil se je tudi mehnihov gornjegralskih in jih pozval na odgovor.

Zopet je jezdit lepega majnikovega dne viteza Gregor — zakaj on si je bil izprosil ta posel — proti Gornjemu gradu. Navdajala pa so ga sedaj mnogo prijetnejša čustva nego takrat, ko je prihajal v ta kraj od celjske strani. V sladke sanje utopljen je premišljal, kaj se je bilo vse zgodilo v tem kratkem času; koliko je preстал nevarnosti, kako je rešil cesarja, kako ga je povzdignil ta v viteški stan in mu obljubil izbrati primerno last, ko podvrže nasprotnike. Spomnil se je svojega bivanja v Gornjem gradu, in slikala je mlada domišljija vročim željam najšrečnejši izid; kako bode presenetil Tajdo, ko bode ravno sama šivala doma; vprašal jo bo, če je še huda nanj, in ona mu bo podala roko; tedaj jo poprosi, da naj bode njegova žena in pride na njegov grad, in Tajda bo zardela in se ga ne bo branila; pater Benedikt ju bode poročil in potem popeje on nevesto in njeno mater na svoj dom; tašča bode s teto oskrbovala gosposinjstvo, on pa bode vodil ljubo ženko ob bistri vodi po zelenem logu.

"Stoj!" zagrmil nad njim osoren glas. Konj skoči prestrašen v stran, in nehoti zgrabi Gregor za meč. Iz gošče pa je stopila trojica bradatih vojakov.

"Po kaki pravici me ustavljate?" je vprašal Gregor.

"Mi smo samostanski hlapiči," je odgovarjal načelnik, "in hočemo vedeti, kaj Vi iščete tod." Gregor je povedal, da ima važna pisma na opata; oni pa so ga hudobno pogledovali in šepetali med seboj, ker so ga bili spoznali. Odvedli so ga v samostan in mu odpeljali konja, a namesto pred opata je prišel Gregor pred vojaškega poveljnika, ki mu je ukazal, naj mu odda pismo. Gregor se je branil, češ, da so na opata, na nikogar drugega.

"Kaj! Izdajalec se upa meni ustaviti!" je zarohnel poveljnik nad njim, in padli so po njem hlapiči, ga zvezali, mu odvzeli pisma in ga vrgli v ječo.

Tu je zdaj premišljal, kako si sreča in nesreča podajata roko v človeškem življenju. Zvesta, da trpi po kričev, ga je tolažila zelo, a mu malo pomagala; in lahko si je tolažil ravnanje poveljnika, ki hoče, ne da bi se menil za blaginjo samostana, prepričati pomirjenje. O da bi vedel pater Benedikt, kaj da se z njim počenjal! Ko je prišel ječar, je izkušal Gregor z ujem govoriti. Prosil ga je, naj pove opatu ali patru Benediktu, da je on pokriven v ječi. A neprijazni dedec ni dal nikakega odgovora in le migal z rameni. "Tu bodeš moral pač čakati," si je dejal Gregor vdano, "dokler se ne posreči cesarskim popolnoma ugnati Vitovca. Toda kdaj bode to!" Kakor je bil prej poln najlepših nad, tako je mislil zdaj malosrčen, da je že konec vse njegove sreče.

A bližala se je rešitev, odkoder se je je nadejal najmanj. Rekli smo že, da je bil samostanski krčmar Tomaž pameten mož in za tako starodavne čase jako praktičen politik. Odkar je bil zapazil, da se svet suče, je postal previden; malo je govoril, mnogo poslušal. Kaj se godi doli pri Celji, bi bil neznanško rad izvedel. In slišal je tudi mnogo. "Cesar je ujet, Vitovec je pobil cesarsko vojsko!" so kričali vojaki in pili na upanje. "Preklicani bahavci!" se je srdil Tomaž, "ustijo se in ustijo, plačali pa ne bodo. Cesarja bodo ujeli! Da, z jeziki!" Opazoval je tem bistreje, kako se drže menihi; in ko sreča slučajno gospoda priorja, sname oddaleč kapico, se prikloni nizko z glavo in s koleno in vpraša prijazno in prostodušno, če bi smel prirediti v svoji krčmi ljudsko veselico na čast slavni zmagi. Prior ga je premeril od vrha do tal, a Tomaž se je znal narediti tako neumnega, da se mu je prior nasmešnil in menil, da naj še počaka z veselico. "Kaj sem rekel!" si je dejal Tomaž, ko je bil sam, in mahnil je z desnico prek glave. "Ti preklicani vojaki, ti ležnivič! Kako lahko bi spijljali človeka v nesrečo! Jaz naj vpijem: živio Vitovec, živela kneginja! potlej naj pa zmaga cesar! O ne boste me! Nisem tak bedak." Inako se mu

je storilo, ko je premišljal, kako huda reč da je politika, če človek ne ve natanko, odkod vleče sapa. Prenaglo se lahko pri najboljši volji in zabrede takorekoč po nedolžnem. On je za kneginjo z dušo in s telesom, če je res zmagala. Toda saj ni; in ni ujet cesar, ne; le bahavi vojaki tako trobijo. Rdeč od jeze je poklical hečler Jerico v klet k sebi. "Punca," je dejal in vzdignil roko, "ti mi nimaš piti na zdravje kneginje in Vitovca, in ne zabavljati na cesarja! Umekneš? Če ne, te bodeš jaz pretepel kakor ajdovico. Pusti pri miru vojake in reci, da ne smeš piti. Zapomni si!" A težko je bilo izpolnjevati tako zapoved pri tako veselih gostih, in dan na dan se je tresel skrbni oče, da ga spravi nepremisljeno dekle v nesrečo. Z ječarjem sta si bila pa dobra prijatelja, ker sta imela med seboj nekako tiho društvo najvišje frukifikacije premožnejših ujetnikov. Če se je namreč tem zdela hrana slaba — in za to je skrbel ječar — je namignil tar, da bi dajal Tomaž za dober denar drugače; da, dobilo bi se celo pijače pod posebnimi pogoji. Tako se je zgodilo, da je Tomaž takoj vedel, kaj se je bilo prigodilo Gregorju. Zdal mu pa radovednost ni dala več miru. Kdo bi mu mogel bolje povedati resnico in mu pokazati pot, katere bi se bilo držati resnico in mu pokazati pot, katere bi se bilo držati, kakor ravno Gregor? Takoj drugega dne ga je obiskal.

"Kako je že?" je vprašal skrbno zgovorni mož, "ali je res cesar ujet in Vitovec zmagal?" Gregor se je posmejal in ga poučil o poslednjih dogodkih.

"No, vidite!" je dejal oni. "Jaz sem tudi vedno tako trdil, da cesar ne more biti zmagani. A ti preklicani širokoustneži, ti vojaki, tako lažejo, da bi jim preprosto človek res utegnil verjeti. In kake neprilike lahko potem zadenejo človeka! Ni li res, gospod Gregor? Vi ste pameten človek. Kaj se bom vlekel jaz za kneginjo! Ali imam kaj dobička od tega? In zakaj bi zabaval na cesarja, kaj? Ali mi je storil že kaj žalega? Ali nosim jaz svojo kožo naprodaj kakor ti bahavci? In če se kaj primeri, ti bodo odnesli pete. Kaj jim bo pa kdo vzel, ko nimajo nič? Jaz pa ne morem ubezati s kletjo. Ni li res?" Gregor, ki je takoj previdel, kaj je priglasil Tomaža, je porabil priliko in ga jel strašiti, da pride cesarska vojska, ki bode vse razdejala.

"In meni popila vse vino," je dodal tiho sam pri sebi stiskani krčmar. A Gregor mu je povedal, kako si lahko nabere zaslug, da se mu ne bo zgodilo nič žalega: povedati naj gre opatu ali patru Benediktu, kje da je on, in da bi rad govoril z njim.

"Pri moji veri!" je dejal Tomaž, "to bodeš tudi storil. K patru Benediktu pojdem. Opat je bolan, in s patrom Benediktom tudi laže govori navaden človek. A, gospod Gregor, jaz bodeš storil še več. Jaz Vas pošljem vsak dan mesa in kupico vina, da boste vedeli. In plačati ni treba takoj; kadar boste laže. Jaz Vas počakam tudi cel mesec, ker ste pošteni človek. In, kaj ne? Če pridejo cesarski, boste Vi tako govorili, da se nima meni zgoditi nič hudega. Vedite, gospod Gregor, v sručen sem jaz popolnoma za cesarja; a kaj hočete? Saj veste, kaka družina zahaja k meni. A naj pride res cesarska vlada, videli boste, kako bodeš jaz rjuj: živio cesar! in ne zmenim se za par poličev, če jih dam tudi zastoj, gospod Gregor." Ločila sta se zadovoljna oba, in Tomaž si je mel roke, ponosen na svojo politično modrost, češ, da je vse to že vedel on sam.

Gregorja pa je obiskal kmalu pater Benedikt, prestrašen, po kaj da je prišel v sovražni kraj. Gregor mu je razložil natanko povod svojega prihoda, in kako da je ravnal z njim poveljnik. "To so žalostni nasledki naše nepremišljenosti," je tarna pater in zagotavljal Gregorju, da bode še danes rešen. Pravil mu je, da je prelaz nevarno zbolel, kako pusto je postalo življenje, odkar gospodujejo vojaki v Gornjem gradu, in kako se boje, da se se shujša. Gregor pa mu je prigovarjal, naj izkuša pregovoriti opata, da pošlje zastopnika k cesarju.

"Prelata bi že pregovoril," je menil oni, "a on se noče več pečati s posvetnimi rečmi, in vodstvo je v rokah gospoda priorja." Gregor pa je sukal pogovor na domače stvari in vprašal, kako se godi sestr.

"In kaj pa Tajda?" je dejal na videz malomaren.

"Oh, ta je vedno dobre volje," je dejal oni, ki ga niso zanimala rodbinske razmere, ko je imel toliko drugih skrbi. Popraševal je le po Vitovcu, po vojni, po cesarju, in zaman je čakal Gregor, da pride Tajda na vrsto. Zdelo se mu je, da oni nalaše noče govoriti o njej, in na jeziku mu je ostala vroča želja, da bi jo videl. Postal je malo beseden, in ločila sta se.

Prior pa je bil jako nejevoljen, ko je slišal o svojevoljnem postopanju vojaškega poveljnika. Poklical ga je predse, in preplašeni so se povpraševali menihi, nad kom da tako kriči, in skriti čakali, kdo bode prišel iz njegove sobe. Priplazil se je gospod poveljnik in tiho klet in ni se oziral ne na desno, ne na levo, ko je koračil v svoje stanovanje. "O da bi vedel za ovadnika!" je stokal in stiskal pesti.

Po Gregorja pa je prišel sam prior, prosil ga je odpuščenja, ga pogostil in

spremil do zaseke proti kranjski strani. A ko ga je vprašal Gregor, kaj da naj odgovori cesarju, je menil, da se bode o tem še posvetoval. Odjedil je Gregor, vesel, da se je rešil, in nezadovoljen, da se je izšlo vse drugače, nego je bil pričakoval. "Stric in nečakinja, oba sta še huda name," si je dejal, "in Tajda se meni zame kakor za lanske sneg." In kdaj pride zdaj še v te kraje! In če pride še katerikrat, Bog ve, kje bode ona! Oh, zakaj vendar ni razodel stricu želje, da bi jo rad videl še enkrat! Gotovo bi mu jo bil ušlišal. — Seveda, ljubi Gregor! A prej bi si bil moral to res premisliti; kesanje ti zdaj ne pomaga nič. Sploh ima pisatelji z zaljubljenimi ljudmi velik križ. Samo zavirali bi kolo časa in tok povesti. Zakaj ni vprašal Gregor, kje da so njegovi tovariši, hrabri Jernej, prostodušni Janez in ženin Miha? Požalbi, seveda. Oj, ni ga egoista nad zaljubljenca! In tako nič ne vemo, kaj počno slavni Dobljanje v Gornjem gradu, in prišla bode vprašat nevesta Lenka in tudi ne bode zvedela ničesar.

A kako zvesto je poslušala Tajda, ko ji je pripovedoval stric čudno zgodbo Gregorjevo! Ponosna je bila nanj in mu skoraj, da se je oslavlil na stroške celjskih mogotcev. Vedno je se izpraševala, kako je bilo to, kako ono, in kaj je še govoril, in čakala nepotrepljivo, da bode stric še kaj povedal. A zaman. Kaj! nje ni nič omenil? nič pozdravil? Neizrečeno je užalilo to njen dekliski ponos. Da bi ona marala zanj, ko on ne vpraša po njej, Bog ne daj! Obrnila je pogovor na drugo stran.

"A Vitovec je vendar zmagal cesarja," je dejala zmagoslavno. Stric je menil, da še ni konec vojne; a nje to ni strašilo, ker je bila prepričana, da bo zmagala kneginja, ki zapoveduje takim junakom. Njej je nad vse ugajalo burno življenje, ki se je bilo pričelo v Gornjem gradu. Utrdbe so se

(Nadaljevanje na 7. strani.)

KILA OZDRAVLJENA.

Bil sem hudo vtrgan, ko sem nakladal hlode pred več leti. Zdravniki so svetovali operacijo kot edino pomoč. Pas ni koristil. Konečno dobim nekaj, ki me je ozdravilo. Več let, a kila se ni povrnila. Bilo je brez operacije, zgube časa in sitnosti. Nimam nič za prodati, a dam Vam nasvet kako ozdraviti kilo brez operacije. Pišite mi: Eugen M. Pullen, Carpenter, 880 C. Marellas Ave., Manassas, N. J. Izrežite ta oglas, pokažite ga drugim, ki so vtrgani, da ohranite življenje, težave in operacije. Adv.

J. C. Adler & Co.

priporoča rojakom svojo

Mesnica

Telefon 101.

JOLIET, ILL.

W. C. MOONEY

PRAVDNIK-ADVOKAT.

4th fl. Joliet Nat. Bank Bldg., Joliet

Ko imate kaj opraviti s sodnijo
oglasite se pri meni.

THE CAPITOL BAR

G. Svetlicich, Prop.

405 CASS ST., JOLIET, ILL.

Edina slovenska-hrvatska gostilna
osredju mesta.

Kadar se mudite na voga'u N. Chicago
in Cass St. vstopite k nam za okrep
čila vseh vrst.

DOBRODOŠLI!

Alpenkultura za moške in ženske lase od katere tako prenehajo lasje odpadati in v šestih tednih krasni in gosti lasje popolnoma zrastejo in ne bodo odpadali niti osiveli. 1 flasa \$2. — Ako želite imeti v ših mesecih krasne in goste brke in brado, rabite takoj Alpen Pomado, lonček \$2. — Imate li sive lase? Rabite takoj Wahcic Brusil tinkturo, od samo ene flase postanejo lasje v ših dneh popolnoma naradni, kakoršne ste v mladosti imeli. 1 flasa \$1.50. — Wahcic Flind kateri odstrani reumatizem, izganja ali kosti v rokah, nogah in križcah, popolnoma v ših dneh; flasa \$2 dol. 50c. — Kurje oči ali bradavice na rokah ali nogah v ših dneh popolnoma odstraniti za samo 75 centov. Za polne noge rabite Kneipov prašek, pije pot, odstrani slabi dihi in ozeblino, buksa 75c. Eisa zauba zaceli vsako rano, opeklino, bulo, turove, crinate, krasne, lišaje v najkrajšem času, lonček \$1, večji lonček \$2. Ta krema je velika pomoč za odrasle in otroke. V slučaju potrebe bi mogla imeti to zaubo vsaka družina v hiši. Če želite imeti čisto belo in mlado lice se nimate z Wahcic "Tar Soap" (unioli), odstrani prišče, solčnate pege in drugo nečistoto na obrazu. 3 kose za 75c. Kateri bi moja zdravila brez uspeha rabili naj jameš za \$3. Pri naročbi se priloži vsota v polnatom denarju, če pa je manj kot dolar, se pa v znakah po 25 v pisnu pošlje. Za vsedrgo pišite po cenik, ki urega pošljem zastonj.

JACOB WAHCIC

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

Rojaki in rojakinje! Kadar imate kaj
moške ali ženske obleke ali perila za
očistiti in gladiti, ne pozabite na
našo slovensko firmo —

WILL COUNTY

CLEANERS AND DYERS

S. KODIAK, lastnik.

Office and Works, 302-304 Walnut St.
Joliet, Illinois.

Chicago tel. 3131. N. W. tel. 814.

Pokličite nas po telefonu in naš avtomobil odpelje in pripelje obleko na vaš dom. Naše cene so zmerne in delo garantiramo.

Oscar J. Stephen

Soba 201 in 202 Barber Bldg.

JOLIET, ILLINOIS.

JAVNI

NOTAR

Kupuje in prodaja zemljišča

v mestu in na deželi.

Zavaruje hiše in pohištva proti

ognju, nevihti ali drugi poškodbi.

Zavaruje tudi življenje proti

nezgodam in boleznim.

Izdeluje vsakovrstna v notarsko

stroko spadajoča pisanja.

Govori nemško in angleško.

CHARLES D. DIBELL

ADVOKAT—LAWYER

Soba 508 Woodruff Bldg., Joliet

CHICAGO PHONE 298.

Kadar imate kaj opraviti s sodnijo

obrnite se k meni.

Govorimo slovenski jezik.

Kolektujem in tirjam vsako vrstno dol-

govo. Alipa se oglasite pri

M. J. TERDICH, 1104 Chicago St.

JOHN

N. W. Phone

348

STEFANICH

Slovenska Gostilna:

vino domače in importirano,

fino žganje in diseče smodke.

915 N. Scott St., Joliet, Ill.

NE IZPOSTAVLJAJTE SVOJE

Zdravje v Nevarnosti!

Zdravje je nad bogastvom. Če se dobro ne počutite, ne poskušajte alkoholičnih grenčic, katere več ali manj slabijo kri in odvzamejo življensko moč krvnim celicam. Kri je najdražja tekočina, katera daje življenje. Teče skozi žile in donša okrepčilo vsaki celici in mrenici v telesu. Istočasno odnaša iz telesa hitro se nabirajoče nepotrebnosti in se bojuje zoper vohajoče bacile, zato odstranjuje vse kar oslabuje krvne celice in jih dela nesposobne. Le močna krvna telesa so sposobna opravljati to naporno delo. Cisto naravno vino jim ne škoduje, ker "Vino utrjuje sestav živcev in pomaga telesu izvršiti najtežavnejše posle", pravi Dr. Armand Gautier, član French Institute, v listu čitanem pred Academy of Medicine v Parizu. To je vzrok, da jemljite samo

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

To nenavadno zdravilo je zmes grenkih korenine, korenov in skorje, posebno velike zdravilne vrednosti, in čistega starega rudečega vina. Je prosto vsakršnih lekarskih primeskov in strupa. Pomaga prebavljati, okrepčuje organe in pomiri živce. To je pomoč v slučaju

Zabasanosti, nervoznosti,
napihnjenja, slaboči krvi,
riganja, tugovanja,
glavobola, navadne slaboče.

in drugih je dobiti v tem leku hitro in zanesljivo pomoč. Zavrtno nevradne ponaredke, ki le denar vničujejo! Naš glavni namen, je narediti ta pripravek kar mogoče najboljši, a cena istega, ne glede na višanje potrebščin, ostane ista: \$1.00 v vseh lekarnah.

Sedanja sezona vabi razne nedobrodošle goste, kakor reumatizem, in nevralgijo. Ali se jima znate zoperstaviti? Najboljši je rabiti TRINERJEV LINIMENT—mazilo, ki je izvrstno zdravilo za otrpel vrat, pretege, natege, otekline in druge take bolezni. Cena 25c in 50c v lekarnah. Po pošti 35c in 60c.

V vseh slučajih kašlja rabite Triner's Cough Sedative (zdravilo zoper kašelj), cena 25c in 50c, po pošti 35c in 60c.

JOSEPH TRINER,

IZDELOVATELJ.

1333-1339 South Ashland Ave.

CHICAGO, ILL.

Slovensko Katoliško

Marije(S. C. M. B. Society of
Ustanovljeno 15. avgusta 1909
PITTSBURGH.

Samostojno Pod. Društvo

VnebovzeteSt. Mary's Assumption
Organizirano 2. aprila 1910
PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

Predsednik:.....FRANK ROGINA, 36—48 St., Pittsburgh, Pa.
Podpredsednik:.....MATH. MAGLESICH, 3440 Ligonier St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik:.....JOSEPH L. BAHORICH, 5148 Dresden Way, Pittsburgh, Pa.
Zapisnikar:.....GASPER BERKOPEC, 4927 Plum Alley, Pittsburgh, Pa.
Blagajnik:.....JOHN BALKOVEC, 5145 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

Joseph Pavlakovich, 54 Low Road, Sharpsburg, Pa.
John Šutej, 5113 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.
Frank Mihelich, 4808 Blackberry Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNI ODBOR:

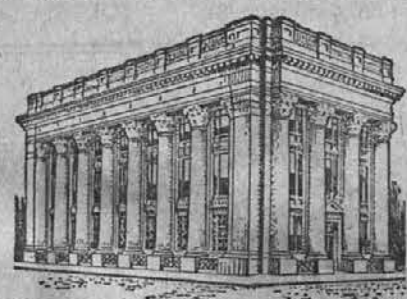
Joseph Jantz, 4502 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Frank Trempus, 4628 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
Anton Zunic, 1037 Peralto St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Molniški obiskovalec: WILLIAM TOMEK, 4811 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Društveno Glasilo je: "AMERIKANSKI SLOVENEK", Joliet, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve se naj pošiljajo na tajnika. Vse pritožbe pa I. porotnika.

Rojak! Pristopajte v to društvo, katerega cilj je: Pomagati onemoglim. Večja družba — Boljša podpora.

Društveno Geslo: "V slogi je moč."

LJUDSKA BANKA

Vložite svoj de-
nar na obresti v
največjo in naj-
močnejšo banko
v Jolietu

Hranilnica

Vlade Zd. Držav,
Pošne Hranilnice
in Države Illinois.

Nad 12,000 najboljših ljudi v Jolietu ima tu vložen
denar. Pod vladno kontrolo.

3% obresti od vlog. Začnite vlogo z \$1.
First National Bank

PREMOŽENJE NAD \$4,500,000.00

SLAVNOZNANI

SLOVENSKI POP
proti žeji - najboljše sredstvo.

Cim več ga piješ tembolj se ti priljubi.

Poleg tega izdelujemo še mnogo drugih
sladkih pijač za krepčilo.

BELO PIYO

To so naši domači čisti pridelki, koje
izdeluje domača tvrdka.

Joliet Slovenic Bottling Co.

913 N. Scott St.

Joliet, Ill

Telefoni Chi. 2275 N. W. 480, ob nedeljah N. W. 344

Mestna Hranilnica Ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

NAJVEČJA SLOVENSKA HRANILNICA!

Koncem leta 1915 je imela vlog.....K 48,500,000.—
Rezervnega skladaK 1,330,000.—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

=4½ % =

brez odbitka. Hranilnica je PUPILARNO VARNA in
stoji pod kontrolo c. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Posoja na zemljišča in poslojpa na Kranjskem proti 5¼ odstotkov,
izven Kranjske pa proti 5¼ odstotkov obrestim in proti najmanj tri-
četrt odstotkov odplačevanju na dolg.

PEGAM IN LAMBERGAR.
(Nadaljevanje s 6. strani.)

popravljal, živež dovažal, vojaki se
vezbali po dvoriščih in pred samosta-
nom. Vse je govorilo o junastvih O-
strovharjevih in zvitihi naklepih Vi-
tovčevih in nepotrpežljivo čakalo vsa-
ko sredo sla, ki je prihajal iz Celja s
polno torbo dobrih novic. Kako rada
bi bila Tajda v Celju, kjer se toliko
zgodí vsak dan!

Starost pa ne ve ceniti prijetne raz-
burjenosti, ki jo povzroča nagel tek
dogodkov; želi si miru, in da bi eno-
lično ležal dnevi, kolikor ji je še pri-
sojenih. Benedikt niso polnile srca
vesele nade; bal se je bodočnosti, ne
toliko zaradi sebe, kolikor zaradi ne-
čakinje.

Cesar pa se je jezil v Ljubljani na
gornjegrajske menije in čakal, da se
mu pokore. Važen posel ga je zadr-
ževal ondi: ustanavljal je škofijo ljub-
ljansko in prido pisaril v Rim kardi-
nalu Eneju Silviju in papežu, in v Du-
majsko Novo mesto opatu cisterijen-
skemu, ki naj bi odstopil bodoči ško-
fiji faró sv. Petra v Ljubljani in v za-
meno dobil faró mengiško. Prešel je
teden, iz Gornjega grada še ni bilo ne
poslanca, ne poročila; čakal je cesar
še en teden, potem pa mu je posla po-
trpežljivost. Zbral je okrog sebe ve-
ljake kranjske dežele in jim razložil,
da je ustanovitev škofovske stolice za-
gotovljena.

"In če velja kaj moja beseda pri svet-
nem očetu," je dejal, "bode prvi škof
ljublanski moj zvesti Žiga Lamber-
gar. Da se bode mogla pa vzdržati
stolica, ji odkažemo dve graščini iz
celjske dedine, Goricane in Gornji
grad." Opomnil je nekdo, da sta oba
grada še v celjskih rokah, a cesar se
je nasmehnil in menil, da se je treba
ravnati po Norimberžanih, ki ne obesi-
jo nikogar, dokler ga nimajo. "A
Goricane," je dejal, "vzamemo gredoč,
ko pojdemo nad Radovljico. Gornji
grad bode pa osvojil v mojem imenu
gospod Kristof Lambergar, in varuh
bodi ondi moj rešitelj Gregor. Meni
naj si pa iščejo po drugih samo-
stanih zavetja."

Prve dni meseca junija je ostavil
cesar z velikim delom kranjske vojske
Ljubljano in se napotil proti Kranju.
Grad Goricane, čigar zarastle razvali-
ne se vidijo še dandanes nad novim
škofovim gradom, so vzeli vojaki z na-
skokom. Nekaj dni se je mudil cesar
v Kranju in potrdil meščanom stare
pravice, katere so pa ti dvesto let po-
zneje tako uspešno skrivali pred zve-
davam Valvazorjem, da se dandanes ne
vemo kaj prida o njih.

Sredi meseca junija je stala cesarska
vojska pred Radovljico, ki jo je bra-
nila precej močna celjska posadka. A
ni se mogla ustavljati dolgo. Mesto
je padlo; cesarski so je utrdili iznova,
preskrbeli z živežem in vojaki pod
poveljstvom Gašparja Lambergarja in
spremili cesarja do koroške meje, kjer
ga je pričakovala vojska koroških sta-
nov, da mu pomaga in pridobijo celjsko
last po Koroškem.

X.

Pa kakor govorili,
Tako je res storil:
Prišel je na pir.

S. Jenko.

Bil je lep poletni večer, ko je jezdit
Gregor na strani Kristofa Lambergar-
ja v družbi mnogih drugih vitezov pro-
ti domu. Sreča mu je sijala z obraza.
In kaj bi ne, ko mu je šlo vse tako
pogodno! Ko se je poslavljaj od Žige
Lambergarja, ga je bil poprosil, da naj
dovoli patru Benediktu, da ostane do
smrti v Gornjem gradu, in preprosil ga
je bil. Kako prijetno veselje bode imel
Gregor in kako veselo živel kot po-
veljnik! Kristof ga je popraševal, ka-
ko bi se dal najlažje napasti samostan,
a Gregor je komaj odgovarjal, utop-
ljen v sladke misli. Tovariši pa so bili
glasni in dobre volje, da se je vojna
tako hitro končala, in da gre cesarju
vse tako lepo izpod rok. V Radovljici
so hoteli prenočiti pri Lambergar-
jevem sorodniku.

"Kako smo se pa zasukali?" je dejal
mlad jezdec in postal s konjem. "Do-
zdaj je bil tukaj zahod, zdaj se pa žari-
nebo na tej strani."

Tovariši so obstali in gledali in gle-
dali in menili, da to ni večerna zarja,
ampak ogenj, požar, in ugrabili, kje da
da bi gorelo. Pognali so konje. Zar
je rasel na vse strani, in ko so jezdit
skoz prvo vas, so slišali kričanje ljudi,
da gori Radovljica. Zunaj vasi pa jim
pribeži naproti v največjem neredu
tolpa konjnikov. Ne vedoč, kaj to po-
meni, izdero vitezi meče in jih ustavi-
jo. Takoj spozna med njimi Kristof
svojega sorodnika, Gašparja, brez šle-
ma, vsega okrvavljenega.

"Rešite se!" jim je klical. "Vitovec
dere za nami."

In pokazala se je v bližini tropa o-
klopnikov z naperjenimi kopji. Marsi-
kateri junak je prebledel, ko je slišal
to novico; konje pa so obrnili vsi in
odjezdili naglo proti ejenicam. In
res, komaj je bil odšel cesar iz dežele
proti Beljaku, je pridrl za njim skoz
Črni graben graben Vitovec, ki je bil
dobil vojakov iz Ogrske in Hrva-
škega. Upal je, da dobode cesarja še
pred Radovljico; a mesto je bilo že v
cesarskih rokah. Razkašen je ukazal
takoј naskok, in ni mu odpovedala sre-

ča. Mesto je bilo zopet njegovo, ce-
sarska posadka deloma ujeta, deloma
pobita ali razkrojena. Ko je zopet
utrdil mesto, je drl za cesarjem na Ko-
roško branit celjske gradove.

Tako se je vnel ljut boj za bogato
dedino, in tri dežele, Stajerska, Koro-
ška in Kranjska, so čutile vse nadloge
brezobzirnega bojevanja. V cesarskem
imenu so napadli Stajerci, Korošci in
Kranjci celjsko last. Vitovec jo je
branil v imenu celjske kneginje, prav-
zaprav pa zase. V vednih bojih so
previhale njegove čete vso Kranjsko
sprotirale vso Koroško in podile na-
sprotnike iz celjskih pokrajin. Preden
je padel prvi sneg, je bilo v Vitoveč-
vih rokah skoraj vse ozemlje celjskih
grofov. Značajo za zmago so slavili
Celjanje; kneginja Katarina pa se ni
mogla veseliti prav iz srca. Hvaležna
je bila svojemu poveljniku, občudovala
ga je, a rada ga ni imela. S tesno-
bo in strahom je pričakovala trenutka,
ko se vrne na čelu svoje vojske kot
gospodar. Često se je posvetovala z
zvestima svetovalcema, doktorjem Le-
nartom in baronom Vajdo. Ta je me-
nil, da se ima Vitovec odvzeti povelj-
ništvo, da spravi s poti silnega moža
kakorsihodi. Kneginjo je streslo tako
govorjenje, in Lenart se je jezil, da ji
ne ugaja njegova brezobzirna zvesto-
ba. A ona ni hotela nič slišati o skraj-
nih sredstvih, ker se je zanašala, da se
izlepa iznebode Vitovec; treba da je le
podkupiti del njegove vojske in potem
se bode stopilo na noge. Izbrala je za
nevarni posel komornika Vajdo in ga
poslala z mnogo denarjem na Koroško.
A baron Vajda se je vrnil kmalu:
izpodil ga je bil Vitovec, češ, da ne
potrebuje nadzornika. Kako se je Vi-
tovec s tem zopet prikupil kneginji, si
leško mislimo. Septel ji je v prvi
jezi peklenški duh hude misli, da ima
prav doktor Lenart, da ni treba izbira-
ti sredstev; rajša je že poslušala tajni-
ka in zlorada se je spominjala besed
Vitoveca samega, da v državnih zade-
vah ne velja zasebna pravica, in da
proti upornikom ni krivično nobeno
postopanje.

"Milostiva kneginja," je dejal tajnik,
"dajte meni pooblastilo, in jaz Vas re-
šim kmalu vseh skrbi. Vam ni treba
nič videti, nič slišati." Baron Vajda
pa ni odobral tih nasvetov in je
menil, da je treba misliti na brambo
in ne pustiti Vitovečeve vojske, kadar
se vrne, v mesto. Nabiral je on po-
sebej vojakov za kneginjo in skrbel,
da so se mešanje pridno urili v orožju
in se prijatelji z njegovimi vojniki.
Češče je vabila mestne veljake knegi-
na na obed in pridobivala si je s prijaz-
nostjo njih srca. Lenart je raznašal
resnišne in neresnične besede, s kate-
rima je bil Vitovec žalil meščanstvo,
podtikal mu je, da izkuša izpodrinuti
kneginjo, in zadovoljen je opazoval,
kako raste sovraštvo proti oblastnemu
poveljniku. Kneginja pa ni še popu-
stila svojega načrta, da odtuji Vitovec
vojsko. Mislila je, da prej le pravega
moža ni bila izbrala, ki bi bil poveljni-
ku kos. Prišel ji je na misel drug, ki
je bil pri vojakih baš tako v čisti kakor
Vitovec, a priljubljen še mnogo
bolj, namreč sam Ostrovhar; ta naj
bi z njeno pomočjo izpodnesel onega.

Dnevi so postajali mrzli, in semter-
tja je že pobeil sneg poljane. Vito-
vec je zavaroval koroške trdnjave s
krepkimi posadkami, da bi opazovali
in ustavljale cesarja, ki se je mudil v
Velikovec; sam je odrinil s precejšnjo
vojsko proti Celju. Ker je izprevidel,
da je radodarnost najpopulnejša vla-
darska čednost, je obdaril bogato vse
svoje vojake. Ti so ga že pozdravljali
kot grofa celjskega in prepevali vso
pot svatovske pesmi. Vitovec se je
spomnil tudi, da je baš preteklo leto,
odkar je kneginja Katarina vdova, in
da je zadoščeno že vsem zahtevam
ženske zvestobe in dostojnosti. In
vendar ni zagledal z lahkim srcem me-
sta celjskega. Sprejem je bil slovesen,
a nekako hladen. Povabila je knegi-
nja na obed poveljnike, a ukazala tudi,
da naj se utabori vojaštvo zunaj me-
sta, češ, da še ni pripravljenih stano-
vanj. Vitovec je malo osupnil in skle-
nil ostro paziti na vse, kar se godi na
dvoru. Ljubeznost gostoljubne knegi-
nje so si razlagali poveljniki po svo-
je. A ona je kazala veselo lice, ko so
ji dušo polnile skrbi. Izvršitve svoje-
ga načrta ni smela dalje odložiti; še ta
dan je morala govoriti z Ostrovhar-
jem. Po obedu so možki še obsedeli,
kakor je bila takrat nelepa navada, in
Ostrovhar je bil že precej dobre vo-
lje, ko ga pokliče kneginja skrivaj k
sebi. Bila je neizrečeno razburjena;
zakaj morala se je kmalu odločiti nje-
na usoda. Premišljevala je, kaj bode,
če ji odreče Ostrovhar in razodene
nakano Vitovec. Vstopil je povablje-
nec, ona pa je bila tako zmetena, da
dolgo ni našla besede, ki bi napeljala
razgovor v pravi tir.

"Milostiva kneginja," je dejal Ostro-
vhar, nič prav zadovoljen, da je moral
ostaviti prijetno družbo, "poklicali ste
me."
"Da, res," je menila ona in mu ponu-
dila stol. Pričela ga je hvaliti, koliko
uslug da ji je že storil, kako se je iz-
kazoval v vseh bojih in zatemnil slavo
marsikaterega veljavnejšega moža.
"Ne laskam se Vam," je dejala; "saj ve-
s ves svet, d a ste v zadnji bitki pri Ce-
lju Vi rešili našo čast in naše mesto,
ko je bil spravljen Vitovec oboje v naj-
večjo nevarnost." Ostrovhar je mah-
nil z roko, češ, ne omenjajmo teh ma-
lenkosti, a hvala je dela tudi njemu
dobro.

"Milostiva," je dejal, "kadar se re-
če: Udrimo in hura! takrat ni boljše-
ga od mene. A Vitovec je boljša glava.
On si zna pomagati, ko misli na kdo,
da je že vse izgubljeno. Mi planemo
na sovraga, kadar ga vidimo pred se-
boj; a on ga zna zasačiti in se mu ogi-
niti, če je treba; zakaj on je vedno
poln načrtov in naklepov."
"Jako lepo," je dejala ona, "da na
svoje stroške povzdiguje prijatelja;
a jaz vendar vem, da bi bili Vi takisto
dober poveljnik kakor on, in z lahko
vestjo bi Vam jaz izročila svojo vojs-
ko. In izročila Vam jo bodem tudi;
zakaj, da govorim naravnost, baš za-
raditega sem Vas poklicala."

"In Vitovec?" je vprašal Ostrovhar.

"Vitovec!" je ponavljala ona v za-
dregi, nepripravljena na to vprašanje,
in ker se je sramovala nekoliko svojih
naklepov. "Njega čaka druga čast,"
je dejala in živo zardela. Takoj si je
bistroumni Ostrovhar raztolmačil rde-
čico; nekako po domače se je nasme-
jal in ji joščil mnogo sreče. Ona pa je
naročala, da naj ne omeni o tem ničesar
Vitovec.

"Brez skrbi," je dejal on, "jaz znam
govoriti, kadar je treba, in molčati.
Presenetili bomo Vitoveca, milostiva:
kaj ne?"

"Da, popolnoma presenetili. Če ne,
nam utegne izpodleteti vse."

"No, no, no," je tolažil oni. "Kaj
pa hoče izpodleteti! A lepše je vse-
kako, da ne sluti on še ničesar."

"Ne samo lepše, gospod Ostrovhar,
ampak najnujnejša potreba," je pou-
darjala ona, on pa je priklimal, češ,
ženskam so pač malenkosti važnejše
od poglavitnih reči. "Vi morate naj-
prvo pridobiti vojaštvo." Ostrovhar
je mrmral, da je to nepotrebno; zakaj
če ga kneginja postavi za poveljnika,
se mu mora pokoriti vse. A ona je u-
govarjala in menila, da naj poskrbi,
da mu bodo vojaki tako slepo vdani,
kakor so sedaj Vitovec, in da je treba
k temu denarja.

"Gola istina! Treba je denarja, mило-
stiva kneginja," je menil junak in sko-
čil pokonec.

"In baš tega morebiti Vi nimate na
prebitek, gospod Ostrovhar. Ne za-
merite!"

"Bog ne daj, milostiva, da bi Vam
jaz kaj zameril. A Vi vidite človeku
na dno duše in pregledate ga na prvi
pogled."

Ona se je nasmehnila prostodušne-
mu možu in omenila, da mu nakaže na
svojo blagajnico denarja, a on da naj
ne šteti.

"Brez skrbi!" je dejal on. "V vojski
nimate viteza, ki bi znal bolje obrniti
denar. Preden mine teden, ne bode
več vprašal po Vitovecu noben vojak;
vse bode vpilo: živio Ostrovhar!"

"In potem se zmeniva dalje," je de-
jala ona in mu podala roko; on pa jo
je pogledal premeteno in opomnil mo-
dro, da se žalovanja naveliča sčasoma
vsak poštenjak.

"Vsi ljudje so enaki," si je dejala
kneginja sama, vesela, da se ji je po-
srečil zviti naklep. "Svoji koristi žr-
tuje vsakdo najzvestejšega prijatelja."

Ostrovhar pa je zopet poiskal dru-
ščino, ponosen, da mu zaupava knegi-
nja svoje srčne skrivnosti. Sumnjivo
in zvedavo ga je pogledoval Vitovec,
ki je šlutil, odkod da prihaja, oni pa se
je skrivnostno namuzal in sedel na
svoj prostor. Vitovec je bil jezen;
zakaj dosle ni skrivaj Ostrovhar ničesar
pred njim; obrnil se je v stran s
porogljivim smehom na ustih, češ,
zvedel bodem vendar tvojo skrivnost.
(Dalje prih.)

Nove iznajdbe na polju zdravstva.

Profesor dr. Abderhalden, ravnatelj
fiziološkega zavoda v Halle na Nem-
škem, je že pred nekaj leti dognal, da
je možno po človeški krvi spoznati
razne bolezni, kakor raka, sarkoma, bli-
žajočo se blaznost in različne nalezli-
ve bolezni. Tudi je mogoče nosečnost
dognati zanesljivo takoj prve tedne,
ako preišče zdravnik kri dotične žen-
ske in najde v njej gotove izpremembe.
Tekom zadnjega poldelega leta so
delali poizkuse in praktična prouča-
vanja glede teh trditvej dr. Abderhal-
dena na Nemškem, v Avstriji, v Italiji,
v Švici, Franciji, na Ruskem in v Škan-
dinaviji ter tudi v Zedinjenih državah
severoameriških. Povsod so se baje
poizkusili dobro obnesli ter potrjujejo
trditve zdravnikov. Če bo razne bo-
lezni res možno pravočasno spoznati v
bolnikovi krvi, tedaj jih bo tudi lahko
z operacijami ali na drug način od-
straniti, oziroma zatreti njih kali.

Ali ste že poslali naročnino? Papir,
tinta in barva ter vse tiskarske potreb-
ščine, stanejo zdaj tri do desetkrat
več, kakor pred vojsko. Blagovolite
poslati naročnino za celo leto \$2, ali
za pol leta \$1, da Vam list ne ustavi-
mo. Pod sedanjimi razmerami je tre-
ba točneje plačevati za list, če ga hoče
kdo točno dobivati. Pošljite naročni-
no takoj, da ne pozabite.

Kadar se mudite na vogalu
Ruby and Broadway ne
pozabite vstopiti v

MOJO GOSTILNO

kjer boste najboljše postreženi.

Fino pivo, najboljša vina in emodke.

Wm. Metzger

Ruby and Broadway JOLIET

TROST & KRETZ

— izdelovalci —

HAVANA IN DOMAČIH SMOOK

Posebnost so naše

"The U. S." 10c in "Meerschaum" 5c.

Na drobno se prodajajo povsod,
na debelo pa na:

108 Jefferson Street, JOLIET, ILL.

**ZA
Zavarovanje**

proti požaru, mala in ve-
lika posojila pojdite k

A. SCHOENSTEDT & CO.203 Woodruff Bldg. Oba tel. 169
Joliet, Ill.

NAZNANILO.

Svojim znancem in prijateljem na-
znanjam, da sem se preselil v nove
prostore, in sicer iz 209 Indiana St. na
1005 N. CHICAGO ST.

Tu vam vsem lahko postrežem, ka-
kor sem vam doslej, s fino pijačo vseh
vrst.

JOS. LEGAN,
GOSTILNIČAR,

1005 N. Chicago St. Joliet, Ill.

R. F. KOMPARE

SLOVENSKI PRAVNIK

ADVOKAT

V So. Chicago, Ill.:
Soba 218—9206 Commercial Ave.
Telefon: South Chicago 579.

**ANTON
ZABUKOVEC**

BRICK YARD BUFFET
Slovenska gostilna
500 Moen Avenue. Rockdale, Ills.
Chicago telefon 3406.

Kadar se mudite v Rockdalu ste vab-
ljeni, da posetite mojo dobro oskrb-
ljeno gostilno, kjer dobite najboljše
domače in importirane pijače.

FIRE INSURANCE.

Kadar zavarujete svoja poslojpa zope-
ogoj pojdite k
ANTONU SCHAGER
North Chicago Street
v novi hiši Joliet National Banke.

Metropolitan Drug Store

N. Chicago & Jackson Sts

Slovenska lekarna

+ JOHNSON +
"BELLADONNA" OBLIŽI

REVMATIZM
HROMOST
BOLESTI V KOLKU
BOLESTI V OČEH
NEVRALGIJA
OTRPOSTI MIŠIC
SLABOTNA KROŽU

SLABOSTI V OČEH
PLUČEN IN PRSNI BOLEZEN
MRAZENJU V ŽIVOTU
VNETJU OČESNIH MIŠIC
PREHLAJENJU
BOLESTI V LEDJEM
BOLESTI V KROŽU
HUDIM KASLU

WERDEN BUCK

511-13 Webster Street,
JOLIET, ILL.

Tu dobite najboljši CEMENT, AP-
NO, ZMLET KAMEN, OPEKO,
VODOTOČNE ZLEBOVE, ter
vse kar spada v gradivo.

MEHAK IN TRD PREMOK.

Chicago telefon 50 N. W. telefon 215

PRAVLJICA O RANJE-
NEM SRCU.

Spisal Gustav Strhiša.

Za deveto goro je živel kralj, silen in mogočen. Imel je kraljestvo daljno in brezkončno, da sam ni vedel za meje.

Kraljica, njegova soproga, je bila izvanredno lepa in hubezniva. Čim debelejši in okornejši je bil kralj, tem bolj vitka in stasita je bila ona. Na njegovem obrazu so se svetile debele, žolte gube, njeno obličje je pa sijalo miline in pa krasote.

Prigodilo se je, da je kraljica naenkrat zbolela in umrla. Bila je kakor usehla cvetka na mrtvaškem odru. Nje ni dolgi zlati kodri so se kakor solnčni prameni vili preko belega vratu dol ob prsih skoro do konca rakve. Oči so še po smrti žarele v temnem blešku, le njeno lice je bilo pozorno belo in njena rubinska usta so osinela.

Poln bolesti je ukazal kralj cel mesec žalovanja. Obklek se je v črno žalno obleko ter je spremil v joku in stoku svojo ljubljeno na zadnji poti.

Minul je čas žalovanja, potekali so meseci, kralj vdovec se pa vendar ni mogel utolažiti. Čutil je v sebi vedno večji nemir ter hrepenenje za umrlo. Srce mu je postajalo vedno otožnejše in mu je krvavelo.

Zbolel je.

Poklical je k sebi vse zdravnike svojega kraljestva, da bi ga ozdravili. Konstatovali so zdravniki, da ima ranjeno srce, in so mu dajali piti razna zdravila. Pile je zdravila, da se mu je napihoval trebuh kakor meh in mu je lice bledele v tolsti svetlobi, a ozdraviti vendar ni mogel.

Naposled je čul o zdravilnem cvetu, ki raste na oazi sredi velike puščave; kdor poduha ta cvet, ozdravi.

Zaželel je kralj tega cvetja. Toda kdo naj ga prinese, kdo naj ga najde, da ozdravi bolnega vladarja?

Mnogo se jih je oglasilo. Šli so iskat čudoviti cvet, pa se nihče ni vrnil.

Naposled je pristopil h kralju njegov največji prijatelj in najboljši svetovalec minister Krešimir. Globoko se je vladarju priklonil ter ga prosil, naj njemu dovoli, da odide iskat čudodelno cvetje.

Pogledal je kralj ministra, krepkega junaka, ter se je zamislil. Zelo drag mu je bil Krešimir, saj mu je že enkrat v nekem boju rešil življenje. Tudi mnogo drugih uslug mu je že izkazal. Hudo se mu je tedaj zdelo, v nevarnost postavljati svojega prijatelja in svetovalca.

Ko je pa gledal nekaj časa svojega ministra, polnega moči, poguma in življenja, mu je jelo rasti upanje, da dobi ta zdravilno cvetje, zato mu je dovolil odhod.

Odpravil se je minister na pot. Zbral je bil oboroženo karavano, preskrbel se je z živečem za več tednov in odšel.

Hodil je dva dni in dve noči brez počitka ter dospel v dolgo in nepregledno puščavo. Truden je bil zelo in zato je podnoč ukazal postaviti šotore. Razdelil je straže, zaval se v mehko kožuho in zaspal.

Po noči se mu je prikazal duh puščave. Njegova prozorna, meglena postava je segala do neba, njegova brada je bila dolga in bela, oči je imel jastrebove, a mesto srca je počival v njegovem prozornem telesu lev z blestečo grivo. Vprašal je duh ministra, kaj da išče. Razodel mu je Krešimir vzrok svojega potovanja.

Nasmehnil se je duh in izginil.

Zgodaj v jutro je pa minister nadajeval svojo pot.

Srečal je tedaj čudno karavano; bila je velika množica ljudi, raztrganih in gladnih, da so se jim videle kosti.

Prihitela je množica k njemu ter ga prosila, naj otme pogube in ji da živeža.

Ceravno sam ni vedel, kako dolga bo še njegova pot in koliko živeža bo rabil, vendar je bil usmiljen; nasilil je svo karavano.

Drugo noč se mu je zopet prikazal duh puščave. Zahvalil se mu je, ker je nasilil lačno karavano. Povedal mu je, da so to njegovi sužnji, ki so se pregrešili nad njim s tem, da so ga prokleli na dolgi poti skozi puščavo. S tem so se izročili nevede kruti usodi, ker jim on, ki je dober duh, pa je bil od njih proklet, ne sme več pomagati in jih privedi med ljudi, če si sami ne najdejo pota iz njegovega peščenega kraljestva.

V žaloval je duh pokazal ministru pot do čudovite rože in razodel, kako se mora vesti. Ko bo dospel minister do velike oaze, rečeno mu je bilo, da naj gre naprej, dokler ne pride do ravne poti, vodeče proti solnčnemu zahodu. Gre naj po tej poti in prišel bo do velike, blesteče palače. Krog in krog palače rastejo rože na krasnem zelenem grmovju. Toda on naj se ne bliža palači, kajti vse to je le fatamorgana. Palača je v resnici le grobja, obdana z bodečim trnjem, polna je strupenih kač in druge golazni. Gre naj v širokem krogu okoli palače, dokler ne zagleda skalnate votline. V to votlino naj stopi in vzame naj meč, ki ga bo tam našel. Napoti naj se z njim

po ravni poti iz dupline. Vse, kar mu bo prišlo nasproti, naj poseka z mečem. Dospel bo po dolgem trudu do pravega gradu njegovega sina, ki se je bil poročil z zemljanko, in ga je zato on, duh puščave, proklel. Našel bo v gradu krokodila, ki mu bo stregla krasna kraljica zlatolaska, vnukinja duha puščave. Udaril naj s ploskvijo sablje krokodil, sin njegov, bo rešen ter bo odletel spremenjen v jastreba. Za letecim jastrebom se bo z groznim ropotom podiral grad. Odvede naj tedaj urno kraljico iz gradu. Pripelje naj jo svojemu kralju, da se poroči s to rožo iz puščave in spet bo ozdravelo kraljevo ranjeno srce.

Šel je minister in je vse tako našel. Posrečilo se mu je, da je odvedel kraljico, ki je bila rajni vladarica, umrla soprogi njegovega kralja, zelo podobna. Le krasnejša je še bila.

Minister Krešimir je bil sicer hladnokrven mož, ali zaradi njene lepote je bil venderle v zadregi. Čutil je neko posebno nagnenje do lepega bitja. Ko se je spomnil, da jo bo moral odvesti svojemu kralju, mu je postalo tesno pri srcu.

Med potjo je videl, kako mu je kraljica hvaležna za rešitev. Kazala mu je pri vsaki priliki svojo naklonjenost. Spoznal je, da ga tudi ona ljubi.

Med tem časom se je kralju zdravje vedno slabšalo. Prišla je k njemu stara čarovnica ter mu svetovala, naj si izbere dekle izmed dvorjank ter se zopet oženi, kajti le v ljubezni bo zoper našel pravo zdravilo svojemu ranjenemu srcu. Bogato je nagradil kralj čarovnico ter sklenil poslušati njen nasvet.

Izbral si je najlepšo dvorjanko ter se pripravil za svatbo.

Tisti večer pred kraljevo poroko je prijel minister Krešimir s cvetko puščave proti kraljevi palači. Krasna in svetla noč je bila.

In tedaj mu je kraljica sama razodela, da ga ljubi. Vsa solzna ga je prosila, naj je nikar ne popelje k staramu kralju.

Sijala je luna in zvezde so se odsvitale v njenih bisernih solzah. Krešimir je resen jezdil poleg nje. Zbolelo ga je pri srcu. Najraje bi bil zaviskal in jo objel, toda premagal se je in je ljubezno odklonil, da je držal kralju dano besedo.

ZA KRATEK ČAS.

Nerodnost.

Mesarji so naznanili nekemu pruske-mu magistratu, da ne morejo postaviti naprodaj govedine, ker ni na trgu volov na prodaj. Na to pismo je dobilo društvo mesarjev čez nekaj časa sledeči uradni odgovor:

"Kar se tiče pritožbe, da ni na trgu volov, smo sklenili iti tja sami!"

Z lova.

Lovca Jaka pripoveduje strašen dogodek z lova. Lovca Franc zmaže z glavo in reče: "Kako se je moglo tako strašno lagati?" — "Jaka: "Gospod, kako se predznete..." — "Franc: "Mislim namreč mojega prijatelja. Včeraj mi je pripovedoval isti dogodek, kakor Vi, kot bi ga on doživel!"

Vendar enkrat.

"Mislim, gospod, da niste podrli še nikoli vseh devet, odkar kegljate?" — "O prosim, enkrat je pa vendar le bilo. Ko sem 1895. leta kegljal kot študent, sem zagnal kroglo in naen-

krat jih je ležalo na tleh vseh devet; sicer je bil ravno ob istem času potres... — morebiti je imelo to tudi nekoliko vpliva!"

Mož pride z lova domov in prinese ustreljenega zajca. Hitro gre v kuhinjo k ženi in ji veselo reče: "Slišiš Mari, bil je že zadnji čas, da sem ga ustrelil, že je prišel smrdeti!"

Zdravnik (bolniku): "Tako torej! Sedaj se pa na najbolj varuje velikega vznemirjenja!"

Bolnik (smehljaje): "Dobro. In Vi, gospod doktor, boste gotovo tudi tako prijazni, da boste mislili na to — ko boste delali račun."

Otroci!

Blaže: "Kaj ne, Franica, na mojih kolenih je prijetno jezdit!"

Fanica: "V zoološkem vrtu je bilo še bolj prijetno. Tam sem jezdila na resničnem oslu!"

Jaka pride iz gostilne pozno ponoči domov. Njegova boljša polovica že spi. Jaka hitro stopi k omari, vzame dežnik, ga razpne, stopi na sredo sobe in samozavestno udari z nogo, da se žena zbudi.

"Za Kristovo voljo, Jaka, kaj pa počenjaš? Ali si znorel?" — "Da, ha, ha! Kaj še? Nevihte čakam, kdaj se bo razlila po meni."

Tudi kosilo.

V kuhinji je vojak, nad katerim se je kuharica razjezila in ravno premišlja, kako bi se nad njim znošila, ko pogleda gospodar skozi vrata ter vpraša: "Kaj pa kuhaš, Karolina?"

"Jezol!"

Gospodar: "Glej, da je ne prismo-diš!"

Pojasnilo.

"Ali smem vprašati, kakšno bolezen imam?"

"Anemijo."

"Od česa pa to prihaja?"

"Z grškega jezika, milostna gospa!"

Pri sodniji.

Sodnik: Vi ste kradi les in zato morate plačati globo. Ali pripoznate, da ste krivi?"

Zatoženec: "Če ne bo preveč košala — ja."

Neuljuden odgovor.

Gospa: "Gospod doktor, jaz sem vas poklicala, čeravno na homeopatijo nič ne dam."

Doktor: "To nič ne de. Saj vol tudi nima zaupanja do živinozdravnika, pa se mu da vendar zdraviti."

Iz provincijalnega časopisa.

Preden se je posrečilo našemu vrlu redarstvu ujeti steklega psa, je ta nreina ugriznila gospoda odvetnika in. Kavčica in še nekaj drugih psov."

Siromak.

Stari dobrotnik: "No, danes nisem, hvala Bogu, izgubil dneva. Srečal sem namreč siromaka, ki me je prosil, naj mu dam jesti, sicer umrje od glada. Poslal sem ga k vam. Ali je že bil tu?"

Goštilničar: "Bil in že odšel."

Dobrotnik: "A koliko moram plačati?"

Goštilničar: "Dve kroni petdeset."

Dobrotnik: "Pa kaj je vzel, prosim vas: to me zanima?"

Goštilničar: Dva litra vina in pet cigaret."

RABIMO

strežnico ali damo, ki bi bila sposobna tudi voditi posle zasebnega tajnika pri zdravniku. Fino delo in dobra plača za pravo osebo. Mora znati angleško in slovensko. Naslovite pismo na: Sanatist, 528 Desplaines Ave., Forest Park, Ill. 2418

LOKALNI ZASTOPNIKI(ICE)
"A. S."

Allegheny, Pa.: John Mravintz.
Aurora, Ill.: John Kečvar.
Aurora, Minn.: John Klun.
Bradley, Ill.: Math. Stefanich.
Bridgeport, O.: Jos. Hochevar.
Chicago, Ill.: Jos. Zupančič.
Calumet, Mich.: John Gosenca.
Cleveland, O.: Jos. Russ in Leep Kušljan.

Chisholm, Minn.: John Vesel.
Collinwood, O.: Louis Novak.
Denver, Colo.: George Pavlakovich Ely, Minn.: Jos. J. Peshel.
Enumclaw, Wash.: Jos. Malnerich Gilbert, Minn.: Angela Pregled.
Hibbing, Minn.: Frank Golob.
Houston, Pa.: John Pelhan.
Indianapolis, Ind.: Martin Česnik.
Iron Mountain, Mich.: Louis Berce.
Ironwood, Mich.: M. J. Mavrin.
Kansas City, Kans.: Peter Majerle.
La Salle, Ill.: Anton Kastello in Jakob Juvancic.

Lorain, O.: Jos. Perušek.
Lowell in Bisbee, Ariz.: John Griča.
Milwaukee, Wis.: John Vodovnik.
Moon Run, Pa.: John Lustrik.
Newburg (Cleveland): John Lekap.
Ottawa, Ill.: Jos. Medic.
Peoria, Ill.: M. R. Papich.
Pittsburgh, Pa.: Anton Sneller.
Pittsburgh, Pa.: Urh R. Jakobich.
Pueblo, Colo.: Mrs. Mary Buh.
Rock Springs, Wyo.: Leop. Poljanec.
Sheboygan, Wis.: Jakob Prestor.
So. Chicago, Ill.: Frank Gorentz.
Soudan, Minn.: John Loushin.
So. Omaha, Neb.: Frank Kompare.
Stambaugh, Mich.: Aug. Gregorich.
Steelton, Pa.: A. M. Papich.
St. Joseph, Minn.: John Poglajen.
St. Louis, Mo.: John Mihelich.
Valley, Wash.: Miss Marie Torkar.
Waukegan, Ill.: Matt. Ogrin.
Whitney, Pa.: John Salmich.
Willard, Wis.: Frank Perovšek.
Youngstown, O.: John Jerman.

V onih naselbinah, kjer zdaj nima mo zastopnika, priporočamo, da se zglašijo kdo izmed prijateljev našega lista, da mu zastopništvo poverimo. Želeli bi imeti zastopnika v vsaki slovenski naselbini.

Uprav. "A. S."

POZOR ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

Anton Pasdertz

se dobijo najboljše sveže in prekušene klobase in najokusnejše meso. Vse po najnižji ceni. Pridite torej i poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba: naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati nas v naši mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Street

Chic. Phone 2768 N. W. Phone 11

Pristopite k največjemu slovenskemu podpornemu društvu.

DRUŠTVO SV. DRUŽINE
(The Holy Family Society)
štev. 1 D. S. D., Joliet, Illinois.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1917.

Predsednik.....George Stonich.
Podpredsednik.....Stephen Kukar.
Tajnik.....Jos. Klepec.
Zapisnikar.....John Barbich.
Blagajnik.....John Petric.
Reditelj.....Frank Kocjan.

Nadzorniki:

John N. Pasdertz, Joseph Težak,
John Štublar.

To društvo sprejema rojake in rojakinje in sicer od 16. do 50. leta in izplačuje bolniške podpore \$1.00 na vsaki delavni dan za 50c na mesec. Zavarujete se lahko za \$500.00 ali za \$250.00 pri D. S. D. za malo mesečnino.

To društvo ima že nad \$2,100.00 v bolniški blagajni in je v devetnajstih mesecih plačalo nad \$2,466.50 bolniške podpore članom(icam). Kdor plača takoj ob pristopu \$3.00, to je toliko, ko so plačali drugi člani zadnjih 6 mesecev, je deležen podpore v slučaju nezgode takoj po pristopu, drugače po 6 mesecih. Pristopnina je še prosta.

Redna seja se vrši vsako zadnjo nedeljo ob 1. uri pop. v stari šoli.

Kdor želi pristopiti v naše veliko in napredno društvo naj se glasi pri katerem odborniku.

Naznanilo!

Slavnemu slovenskemu in hrvatskemu občinstvu v Jolietu naznanjam, da sem otvoril svojo

novo mesnico
in grocerijo

na vogalu Cora in Hutchins cest, kjer imam največjo zalogo svežega in ahega mesa, kranjskih klobas, vse vrste grocerije in drugih predmetov, ki spadajo v mesarsko in grocerijsko področje.

Priporočam svoje podjetje vsem rojakom, zlasti pa našim gospodinjam.

Moje blago bo najboljše, najčistejše in tudi po zmerni ceni.

Spoštovanjem

John N. Pasdertz

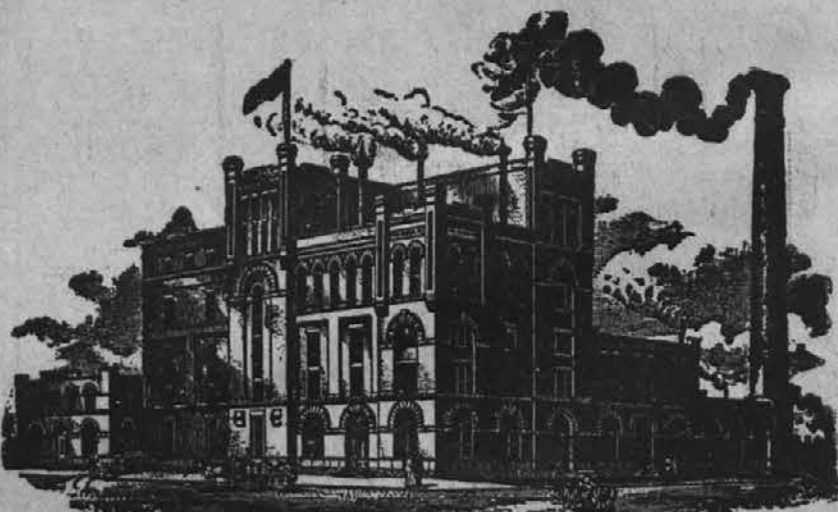
Chicago tel. 2917

Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill.

STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barv, olja in firnežev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras
Chi. Phone 376 N. W. 927,
120 Jefferson St. JOLIET, ILL.

Fred Lehning Brewing Co.
JOLIET, ILL.

PIVO V STEKLENICAH.

Cor. Scott and Clay Sts. Both Telephones 26. JOLIET, ILLINOIS.

Rojakom priporočamo sledeče blago.

Kranjski Brinjevec, zaboj (12 steklenic) za\$12.00
Kranjski Slivovec, zaboj (12 steklenic) za\$10.50
Baraga, zdravilno grenko vino, zaboj (12 steklenic) za\$5.00
Ravbar Stomach Bitters, zaboj (12 steklenic) za\$7.00
Kentucky Whiskey, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za \$10.50
S. L. C. Monogram, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za \$10.00
Cognac Brandy, zaboj (12 steklenic) za\$9.00
Holland Gin, zaboj (15 steklenic) za\$12.00
Rock and Rye, Quarts, zaboj (12 steklenic) za\$6.00
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za\$7.00
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za\$6.00
Domače Vino, v sodih po 6 galonov, 10 galonov, 25 galonov in 50 galonov, galon po75c

Z naročilom je poslali Money Order ali Bank Draft. — Pišite v slovenskem jeziku na:

Slovenian Liquor Co., Joliet, Illinois.

Come to Save
Dinet
NACHBOUR
& Co.
Opposite Court House.
JOLIET
Enjoy Our Bargains
Dollar
Day
Tuesday, Feb. 20th
Make This Store
Always Your Store.

Naročite zaboj steklenic

novega piva, ki se imenuje

EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijača

E. Porter Brewing Company

Oba telefona 405

S. Bluff St., Joliet, Ill.